

ภาคผนวก ก

หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลและหนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์

ที่ ศธ 0518.07/ 1102

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. 10240

2 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูล

เรียน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ด้วย นายณรงค์ชัย สมศรี รหัสประจำตัว 4911480069 ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาล กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาวิถีชีวิตและการใช้การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชนของชาวบ้าน ชุมชน
บ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา” จำเป็นต้องขอเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 1
มิถุนายน – 31 สิงหาคม 2553 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพัทธ์ เจษฎาวิโรจน์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2310-8335

ที่ ศธ 0518.07/1103

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. 10240

2 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูล

เรียน ท่านนายอำเภอตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ด้วย นายณรงค์ชัย สมศรี รหัสประจำตัว 4911480069 ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์มนุษยศาสตร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาวิถีชีวิตและการใช้การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชนของชาวบ้าน ชุมชน
บ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา” จำเป็นต้องขอเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 1
มิถุนายน – 31 สิงหาคม 2553 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2310-8335

ที่ ศธ 0518.07/110Δ

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. 10240

2 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

เรียน คุณสว่าง บุญเจริญ

ด้วย นายณรงค์ชัย สมศรี รหัสประจำตัว 4911480069 ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาวิถีชีวิตและการใช้การศึกษาลดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชนของชาวบ้าน ชุมชน
บ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบ
สัมภาษณ์ และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขออนุญาตเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2310-8335

ที่ ศธ 0518.07/1105

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หัวหมาก บางกะปิ กทม. 10240

2 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

เรียน คุณกิตติพงศ์ เชื้อหมอ

ด้วย นายณรงค์ชัย สมศรี รหัสประจำตัว 4911480069 ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาวิถีชีวิตและการใช้การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชนของชาวบ้าน ชุมชน
บ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบ
สัมภาษณ์ และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขออนุญาตเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2310-8335

ที่ ศธ 0518.07/ 1106

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. 10240

๒ มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

เรียน คุณกันยกร โลหะกิจ

ด้วย นายณรงค์ชัย สมศรี รหัสประจำตัว 4911480069 ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลรณรงค์ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาวิถีชีวิตและการใช้การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชนของชาวบ้าน ชุมชน
บ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบ
สัมภาษณ์ และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขออนุญาตเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2310-8335

ที่ ศธ 0518.07/1107

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. 10240

2 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. นวลละออ แสงสุข

ด้วย นายณรงค์ชัย สมศรี รหัสประจำตัว 4911480069 ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลรณรงค์ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาวิถีชีวิตและการใช้การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชนของชาวบ้าน ชุมชน
บ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบ
สัมภาษณ์ และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขออนุญาตเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าจะ ได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2310-8335

ที่ ศธ 0518.07/ 1108

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. 10240

๒ มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร. ศิริพงษ์ เสงี่ยม

ด้วย นายณรงค์ชัย สมศรี รหัสประจำตัว 4911480069 ปัจจุบันเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาล กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาวิถีชีวิตและการใช้การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชนของชาวบ้าน ชุมชนบ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขออนุญาตเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริพงษ์ เสงี่ยมวิโรจน์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2310-8335

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง: การศึกษาวิถีชีวิตและการใช้การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชนของชาวบ้าน
ชุมชนหมู่บ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

คำชี้แจง: แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิถีชีวิตของชาวบ้านชุมชนบ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้
จังหวัดพะเยา

ตอนที่ 2 การใช้การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชน ของชาวบ้านชุมชน
บ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้

นายณรงค์ชัย สมศรี

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แบบสัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ชื่อ.....

เพศ.....

อายุ.....

ระดับการศึกษา.....

สมาชิกในครอบครัวที่อาศัยร่วมกัน จำนวน คน

ตอนที่ 1: วิถีชีวิตของชาวบ้านชุมชนบ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

คำถามสำหรับสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและสูงอายุ

1. วิถีชีวิตด้านสังคม

สภาพโดยทั่วไปของชุมชน และความเป็นอยู่ของชาวบ้านชุมชนบ้านคำบน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้นเป็นอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. วิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจของชาวบ้านชุมชนบ้านคำบน ในปัจจุบันนั้นเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. วิถีชีวิตด้านภูมิปัญญา

ในชุมชนบ้านคำบน มีภูมิปัญญาที่สำคัญอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

คำถามสำหรับสัมภาษณ์ชาวบ้านทั่วไป

1. ด้านสภาพความเป็นอยู่

ความเป็นอยู่ด้านอาหารการกิน

1.1 ลักษณะอาหารหลักที่บริโภคในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

1.2 อาหารที่บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตหรือไม่ และอะไรคือสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง

.....

.....

.....

.....

2. ความเป็นอยู่ด้านเทคโนโลยี

2.1 ในปัจจุบันในชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.2 มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตอย่างไร และสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงคืออะไร

.....

.....

.....

.....

3. ด้านประเพณีและวัฒนธรรม

ประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญของหมู่บ้านคำบตั้งแต่อดีตจนถึงในปัจจุบัน
มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2: การใช้การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชน ของชาวบ้านชุมชนบ้านคำบน
ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ (สำหรับสัมภาษณ์ชาวบ้านทั่วไป)

การศึกษาหาความรู้

1. การศึกษาตลอดชีวิตของชาวบ้าน (การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ
การศึกษาตามอัธยาศัย)

1.1 จากการศึกษาในระบบ (โรงเรียน/สถาบันการศึกษา)

.....

.....

.....

.....

1.2 จากการศึกษานอกระบบ (การฝึกอบรม/พัฒนาอาชีพ/ศึกษาดูงาน)

.....

.....

.....

.....

1.3 จากการศึกษาตามอัธยาศัย (การถ่ายทอดความรู้ในลักษณะภูมิปัญญา)

.....

.....

.....

.....

2. การพัฒนาชุมชนด้านวัฒนธรรมและสภาพความเป็นอยู่ (การดำรงรักษา วัฒนธรรม ประเพณีและความเป็นอยู่ของคนในชุมชน)

2.1 ประเพณีวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ และสาเหตุของ การเปลี่ยนแปลงคืออะไร

.....

.....

.....

.....

2.2 การจะช่วยรักษาประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงามของชุมชนให้คงอยู่ ผู้ให้สัมภาษณ์ คิดว่าสามารถทำได้หรือไม่

.....

.....

.....

.....

3. การพัฒนาอาชีพ (มีความรู้ในการประกอบอาชีพ)

3.1 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาหาความรู้ไปใช้พัฒนา ในการประกอบอาชีพอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3.2 หลังจากใช้ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาในการประกอบอาชีพแล้ว ผลที่ได้รับเปลี่ยนแปลงจากเดิมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. การพัฒนาชุมชนด้านอื่น ๆ (การรวมกลุ่ม และการมีส่วนร่วม)

4.1 ในชุมชนมีการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกหรือไม่ ถ้ามี ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้เข้าร่วมกลุ่มใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

4.2 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองอย่างไร และผู้ให้สัมภาษณ์ทำหน้าที่อะไรในการร่วมพัฒนาชุมชนของตนเอง

.....

.....

.....

.....

5. การนำการศึกษาตลอดชีวิตไปใช้ในการพัฒนาชุมชน

5.1 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์คิดว่าการศึกษามีความสำคัญกับการพัฒนาชุมชนของตนเองหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5.2 ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จะมีการนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาตลอดชีวิตไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตนเองให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5.3 หลังจากการนำการศึกษาตลอดชีวิตไปใช้ในการพัฒนาชุมชน ผู้ตอบแบบ
สัมภาษณ์อยากให้ชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์และสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้นำชุมชน

1. นายกิตติศักดิ์ บุญเจริญ (ผู้ใหญ่บ้าน)
สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2553
2. นายสวัสดิ์ จันตะหอม (ผู้ช่วยฝ่ายปกครอง)
สัมภาษณ์วันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2553
3. นายนวล สมศรี (ผู้ช่วยฝ่ายปกครอง)
สัมภาษณ์วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2553
4. นายบุญเกิด สมศรี (ผู้ช่วยฝ่ายรักษาความสงบ)
สัมภาษณ์วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2553
5. นายหวัด สมศรี (สอบต.)
สัมภาษณ์วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2553
6. นางจันทร์ ถาเขียว (ประธาน อ.ส.ม.)
สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2553
7. นางสุวรรณา สมศรี (ประธานกลุ่มแม่บ้าน)
สัมภาษณ์วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2553

ประชาชนทั่วไป/ชาวบ้าน

1. นางบรรเทียร จันตะหอม
สัมภาษณ์วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2553
2. นายถวิล ปิยะตา
สัมภาษณ์วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2553
3. นางวราพร รัตนะ
สัมภาษณ์วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2553
4. นายนวล ชุ่มจิตร
สัมภาษณ์วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2553

5. นางนวล แก้วเทพ
สัมภาษณ์วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2553
6. นางนวล ชมเชย
สัมภาษณ์วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2553
7. นายตา หน่อแก้ว
สัมภาษณ์วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2553
8. นายสมหมาย ไชยวุฒิ
สัมภาษณ์วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2553
9. นายไผ่แก้ว ศรีชัย
สัมภาษณ์วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
10. นางเนียร เค่นดวง
สัมภาษณ์วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
11. นางมอณแก้ว นันตะคุม
สัมภาษณ์วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
12. นายประพันธ์ บุญมี
สัมภาษณ์วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
13. นายศักดิ์ดา ชุ่มเชย
สัมภาษณ์วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
14. นายมุด แก้วเทพ
สัมภาษณ์วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
15. นายคั่น จันทร
สัมภาษณ์วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
16. นางสง พันธ์พิช
สัมภาษณ์วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
17. นายสนิท บุญพอ
สัมภาษณ์วันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
18. นางบัญญัติ บุญมี
สัมภาษณ์วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2553

19. นายสมบุญ แก้วเทพ
สัมภาษณ์วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
20. นางวันเพ็ญ สัมพันธ์
สัมภาษณ์วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
21. นางรัตนา เร่งมาตร
สัมภาษณ์วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
22. นางแสงจันทร์ สมศรี
สัมภาษณ์วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
23. นางโสภา ฟองตา
สัมภาษณ์วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
24. นายสุพรรณ ใจสา
สัมภาษณ์วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
25. นายมิ่ง สมศรี
สัมภาษณ์วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
26. นายวสันต์ ป๊อกบุญเรือง
สัมภาษณ์วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
27. นางหนอม ปาละมะ
สัมภาษณ์วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
28. นายเปลี่ยน ไสสม
สัมภาษณ์วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
29. นายชาญ บุญมี
สัมภาษณ์วันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2553
30. นายรัช สมศรี
สัมภาษณ์วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2553

ผู้สูงอายุ

1. นายมูล บุญเจริญ
สัมภาษณ์วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2553

ตาราง 1

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	เพศ	อายุ/ปี	การศึกษา สูงสุด	สมาชิก ในครอบครัว/คน
1	นางบรรเทียร จันทะหอม	หญิง	53	ป. 7	4
2	นายถวิน ปิยะตา	ชาย	57	ป. 4	6
3	นางวราพร รัตนะ	หญิง	41	ป. 4	5
4	นายนวล ชุ่มจิตร	ชาย	61	ป. 4	4
5	นางนวล แก้วเทพ	หญิง	59	ป. 4	2
6	นางนวล ชมเชย	หญิง	59	ป. 4	5
7	นายตา หน่อแก้ว	ชาย	74	ป. 4	2
8	นาย สมหมาย ไชยวุฒิ	ชาย	40	ป. 6	4
9	นายไผ่แก้ว ศรีชัย	ชาย	54	ป. 4	3
10	นางเนียร เด่นดวง	หญิง	49	ป. 1	3
11	นางมอณแก้ว นันตะคุม	หญิง	45	ป. 4	4
12	นายประพันธ์ บุญมี	ชาย	43	ป. 4	5
13	นายศักดิ์ดา ชุ่มเชย	ชาย	49	ป. 4	4
14	นายมุด แก้วเทพ	ชาย	45	ป. 4	5
15	นายต้น จันทร	ชาย	53	ป. 4	5
16	นางสง พันธ์พีช	หญิง	58	ป. 4	7
17	นายสนิท บุญพอ	ชาย	47	ป. 4	3
18	นางบัญญัติ บุญมี	หญิง	50	ป. 7	2
19	นายสมบุญ แก้วเทพ	ชาย	45	ป. 4	4
20	นางวันเพ็ญ สัมพันธ์	หญิง	50	ป. 4	3
21	นางรัตนา เร่งมาตร	หญิง	49	ม. 6	4
22	นางแสงจันทร์ สมศรี	หญิง	48	ป. 4	4

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	เพศ	อายุ/ ปี	การศึกษา สูงสุด	สมาชิก ในครอบครัว/คน
23	นางโสภา ฟองดา	หญิง	37	ป. 6	3
24	นายสุพรรณ ใจสา	ชาย	42	ป. 6	3
25	นายมั่ง สมศรี	ชาย	49	ป. 4	4
26	นายวสันต์ ปีกบุญเรือง	ชาย	53	ป. 4	5
27	นางहनอม ปาละมะ	หญิง	55	ป. 4	4
28	นายเปลี่ยน ไสสม	ชาย	46	ป. 4	4
29	นายชาญ บุญมี	ชาย	56	ป. 4	6
30	นายรัช สมศรี	ชาย	43	ป. 4	4

ภาคผนวก ง
รายละเอียดการให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 1 วิถีชีวิตของชาวบ้านชุมชนบ้านคำบน ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

คำให้สัมภาษณ์ของผู้นำชุมชนและสูงอายุ

สภาพของชุมชนหมู่บ้านคำบน จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

จากการรวบรวมข้อมูลความเป็นมาของชุมชนบ้านคำบน พบว่า บ้านคำบนได้ตั้งขึ้นในราว พ.ศ. 2460 โดยตั้งชื่อหมู่บ้านตามต้นมะค่า ซึ่งสมัยนั้นมียูอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้ใหญ่บ้านคนแรก คือ นายตื้อ สมศรี จากคำบอกเล่าของนาย มูล บุญเจริญ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 กรกฎาคม 2553) อายุ 73 ปี ได้เล่าให้ฟังว่า เมื่อก่อนหมู่บ้านคำบนมีคนอยู่จำนวนไม่มากนัก และมีบ้านอยู่เพียงไม่กี่หลังคาเรือน หมู่บ้านมีสภาพเป็นป่าและมีต้นมะค่าขึ้นเต็มหมู่บ้าน ซึ่งจะมีต้นมะค่าต้นใหญ่ที่คนในหมู่บ้านให้ความเคารพนับถือเป็นของคู่บ้านของหมู่บ้าน คำบน เนื่องจากสภาพหมู่บ้านเป็นป่าทำให้มีสัตว์ป่าเข้ามาในหมู่บ้านเพื่อกินพืชผักที่ชาวบ้านปลูกไว้จำนวนมาก โดยเฉพาะเสื่อ ซึ่งจะเข้ามากินสุนัขของชาวบ้าน ดังนั้น ชาวบ้านจึงทำการสร้างขื่อบ้านขื่อเมืองขึ้น โดยสร้างเป็นลักษณะเป็นเหมือนขั้วประตูบริเวณทางเข้าของหมู่บ้านซึ่งไม่ว่าใครจะเข้าออกหมู่บ้านจะต้องทำการสักการะทุกครั้งที่เข้าออก เพื่อป้องกันอันตราย และเพื่อขอให้เจ้าที่เจ้าทางคุ้มครองไม่ให้เกิดอันตรายใด ๆ

สภาพบ้านในอดีตสร้างด้วยไม้ และไม้ไผ่หลังคาด้วยหญ้าคา ซึ่งเป็นบ้านชั้นเดียว ยกสูงได้ถุน โลง เครื่องมือเครื่องใช้ก็ทำขึ้นเองจากธรรมชาติ การเดินทางสัญจรไปมา ใช้การเดินทางเท้า ถนนหนทางยังเป็นดินและลูกรัง และถ้าต้องเดินทางไกล ๆ จะใช้วัวเทียมเกวียนเพื่อบรรทุกสัมภาระต่าง ๆ

ส่วนน้ำกินน้ำใช้จะใช้น้ำบ่อ โดยการขุดเองในหมู่บ้านหรือตามทุ่งนาและใช้น้ำจากลำห้วยเพื่อใช้อาบและซักผ้า ไฟฟ้าเมื่อก่อนนั้นยังไม่มี ชาวบ้านจะใช้ไฟในการจุดไฟ และต่อมาใช้ตะเกียงในการให้แสงสว่าง

อาชีพของคนในชุมชนในอดีตส่วนประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ปลูกผักสวนครัว และปลูกถั่วลิสง ส่วนใหญ่ไว้กินในครอบครัว ถ้าเหลือแล้วจึงนำไปขาย

ส่วนผู้ใหญ่วัยบ้านคำบน หมู่ที่ 6 นายกิตติศักดิ์ บุญเจริญ และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครอง ได้แก่ นายสวัสดิ์ จันทะหอม และนายवल สมศรี ได้เล่าให้ฟังว่า ในอดีต หมู่บ้านไม่ค่อยหนาแน่นนัก เพราะประชากรยังมีจำนวนไม่มาก บางสิ่งบางอย่างยังไม่เจริญ สภาพบ้านเรือนยังไม่ถาวร และส่วนใหญ่อาศัยอยู่กันแบบครอบครัวใหญ่ บ้านและที่พักอาศัย ส่วนใหญ่ทำด้วยไม้ แต่ในปัจจุบันสภาพหมู่บ้านดีขึ้น เนื่องจากมีความเจริญเข้ามามากขึ้น โดยจะเห็นได้จากบ้านเรือนของคนในหมู่บ้านซึ่งมีความมั่นคงถาวรมากขึ้น โดยจะสร้างเป็น บ้านกึ่งไม้กึ่งปูน ส่วนบนเป็นไม้และส่วนล่างเป็นปูน ถนนหนทางมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้น คือ จากถนนลูกรังกลายเป็นถนนคอนกรีต และมีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้กัน อย่างทั่วถึง (กิตติศักดิ์ บุญเจริญ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 มิถุนายน 2553) และนอกจากนั้น ยังมีความเจริญในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะระบบสาธารณสุขไปรษณีย์และสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เมื่อหมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุก ๆ บ้านก็จะหาซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้ามาใช้ในการอำนวยความสะดวก เช่น ทีวี พัดลม ตู้เย็น หม้อหุงข้าว เป็นต้น และผลจากความเจริญยังทำให้ระบบการศึกษา และการรับรู้ข่าวสารของคนในชุมชนดีขึ้น และการบริหารจัดการชุมชนยังเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน (สวัสดิ์ จันทะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 มิถุนายน 2553) และเมื่อมี ความเจริญมากขึ้น ทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้น ระบบการสัญจรไปมาสะดวกสบายขึ้น เพราะถนน ได้มีการพัฒนาเป็นถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ การเดินทางจึงเปลี่ยนจากการใช้วัวควายและ เกวียนกลายเป็นรถจักรยาน รถมอเตอร์ไซด์ หรือรถยนต์แทน ส่วนน้ำกินน้ำใช้ ปัจจุบัน ได้มีประปาหมู่บ้าน ทำให้ไม่ต้องใช้น้ำบ่อหรือน้ำคลองอีกต่อไป ซึ่งน้ำประปานั้นสามารถใช้ดื่มกินได้ (นวล สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 มิถุนายน 2553)

ความเชื่อ นายมูล บุญเจริญ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 กรกฎาคม 2553) ผู้สูงอายุ เล่าให้ฟังว่า ความเชื่อของชาวบ้าน ชุมชนบ้านคำบนส่วนใหญ่จะเป็นความเชื่อทางไสยศาสตร์ และภูตผี เช่น การเจ็บไข้ไม่สบายที่ไม่ทราบสาเหตุ หรือเด็กแรกเกิดถึงสามขวบที่มักจะร้องไห้ ตอนกลางคืน ก็จะสันนิษฐานกันว่ามาจากการถูกทักจากภูตผี หรือวิญญาณปญาดาทวด หรือวิญญาณเร่ร่อนที่ไม่มีญาติทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ จึงต้องมีการเซ่นไหว้ และทำบุญ กรวดน้ำไปให้ อาการเหล่านั้นก็จะหายไป นอกจากนั้น ยังความเชื่อในเรื่องของคนทรง ซึ่งชาวบ้านมักจะไปหาคนทรงในกรณีที่มิชของหาย เช่น ควายหาย หรือ ถูกขโมยขึ้นบ้าน เป็นต้น

ชาวบ้านชุมชนบ้านคำบนใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อเรื่องภูตผี ไสยศาสตร์ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าเหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตโดยประเพณีปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การเลี้ยงผีบ้านผีเรือน ผีปู่ย่า นับเป็นประเพณีที่ได้ทำสืบต่อกันมาเพื่อขออภัย และขอความคุ้มครองจากผีบ้านผีเรือน ผีปู่ย่า ส่วนใหญ่จะทำพิธีเลี้ยงผีบ้านผีเรือน ผีปู่ย่าปีละครั้ง ในช่วงสงกรานต์หรือที่ภาคเหนือเรียกว่า ปีใหม่ บางอยู่บ้านอาจมีการเลี้ยงผีบ้านผีเรือน ผีปู่ย่าหลายครั้ง เช่น ก่อนเข้าพรรษา หลังออกพรรษา หรือเมื่อมีการขนานบอกกล่าวแล้วเกิดผลดีตามที่ขอก็จะมีการเลี้ยงผีบ้านผีเรือน ผีปู่ย่าเหมือนการแก้บน หากทำพิธีในช่วงสงกรานต์จะมีการดำหัวผีปู่ย่าด้วย

แหล่งโบราณคดี นายมูล บุญเจริญ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 กรกฎาคม 2553) ผู้สูงอายุ เล่าให้ฟังว่า แหล่งโบราณคดีของชุมชนบ้านคำบน มีดังนี้

1. ดงเจดีย์ เป็นโบราณสถานแห่งหนึ่ง ซึ่งมีอยู่ในบริเวณที่ตั้งสุสานบ้านคำในปัจจุบัน ตันนิษฐานว่า ดงเจดีย์คงเป็นวัดที่มีความสำคัญ และมีความรุ่งเรืองวัดหนึ่งในอดีต จะสร้างขึ้นในสมัยใดไม่ปรากฏหลักฐาน แต่มีหลักฐานว่าเป็นวัดที่มีพัทธสีมา เพราะว่ามีหินสีมาฝังไว้ทั้งสี่ทิศในบริเวณที่เป็นซากปรักหักพังของโบสถ์ และในบริเวณรอบ ๆ มีซากเจดีย์น้อยใหญ่ตั้งเรียงรายอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้คนในสมัยนั้นเรียกว่า ดงเจดีย์ ในสมัยที่วัดศรีเมืองมูล และวัดคอนตันยังไม่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา พระสงฆ์ทั้งสองวัดจะร่วมกันไปทำสังฆกรรมและเข้าอุโบสถ ณ ดงเจดีย์ เพราะที่นั้นมีพัทธสีมา พระสงฆ์สามารถลงอุโบสถในวันพระขึ้นหรือแรม 15 ค่ำ ของเดือน และการทำสังฆกรรมต่าง ๆ เช่น อุปสมบทหรือสวดญัตติในการรับผ้ากฐิน เป็นต้น คนในสมัยก่อนเมื่อประมาณ 50-60 ปี ล่วงมาแล้วมีความเชื่อว่า ดงเจดีย์เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ หากใครเข้าไปเล่นหรือทำลาย หรือแสดงความลบหลู่ไม่เคารพนับถือ มักจะมีเหตุอันเป็นไปต่าง ๆ เช่น เจ็บป่วย ปวดหัว ตัวร้อน นอนไม่หลับ หรือได้รับภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น

2. พระธาตุจำแ้ว เป็นโบราณสถานแห่งหนึ่งอยู่ในป่าทางทิศตะวันออกของตำบลป่าซาง จะสร้างในสมัยใดนั้นไม่ปรากฏหลักฐาน ปัจจุบันคงเหลือแต่ซากให้เห็น คือ ก้อนอิฐแบบสมัยโบราณ ไม่มีองค์เจดีย์หรือพระธาตุให้เห็น ซึ่งทางวัดศรีเมืองมูลได้เห็นความสำคัญของพระธาตุจำแ้ว ว่าเป็นพระธาตุเก่าแก่จึงได้นำเอาก้อนอิฐเดิมบางส่วนมาทำเป็นฐานขององค์พระธาตุใหม่โดยประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ ก่อสร้างเมื่อวันที่ 15 เดือนมิถุนายน

พ.ศ. 2548 (ตรงกับวันพุธขึ้น 15 ค่ำ เดือน 9 เหนือ) และใช้ชื่อพระธาตุที่ได้สร้างขึ้นใหม่ว่า พระธาตุจำแ่ว

เทคโนโลยีท้องถิ่น นายกิตติศักดิ์ บุญเจริญ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 มิถุนายน 2553) ผู้ใหญ่บ้าน เล่าให้ฟังว่า ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีท้องถิ่นของชุมชนบ้านคำบนส่วนใหญ่จะเป็นงานฝีมือโดยวัสดุจากธรรมชาติ อาทิ เครื่องจักสานไม้ไผ่ต่าง ๆ เช่น ตะกร้า ไซ ข้อง สุ่ม ตะแกรง กระด้ง หวด และเครื่องใช้ภายในบ้านที่เป็นงานฝีมือ เช่น กระบายคักน้ำ ทัพพีจากกะลามะพร้าว ไม้กวาดทางมะพร้าว ไม้กวาดดอกหญ้า และการทอเสื่อกก เป็นต้น นอกจากนี้จะใช้วัสดุที่หาได้ง่ายจากธรรมชาติและในท้องถิ่นแล้ว ยังสามารถทำเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าในครัวเรือนที่นำไปจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง

นอกจากนั้น ยังมีการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร และการปลูกสมุนไพรท้องถิ่นในการรักษาโรคต่าง ๆ เช่น ลูกข่อย หญ้าหนวดแมว และผักสวนครัวต่าง ๆ ที่มีคุณสมบัติทางสมุนไพรการรักษา

ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น นายกิตติศักดิ์ บุญเจริญ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 มิถุนายน 2553) ผู้ใหญ่บ้าน เล่าให้ฟังว่า ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นของชาวบ้านหมู่บ้านคำบน มีดังต่อไปนี้

1. ประเพณีตานก๋วยสลาก เป็นการทำบุญของชาวภาคเหนือ คือ การนำสิ่งของปัจจัยไปถวายพระสงฆ์ คล้ายกับการถวายสังฆทาน เพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้เจ้ากรรมนายเวรญาติหรือผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว จะจัดกันทุกปีและทุกวัดที่มีพระสงฆ์อยู่ โดยจัดปีละหนึ่งครั้ง จะมีมหรสพและการละเล่นต่าง ๆ และที่สำคัญคือการแสดงขอ และการฟ้อนเล็บ

2. ประเพณีปีใหม่เมืองและสงกรานต์ การที่ลูกหลานที่ออกไปทำงานที่ต่างจังหวัดได้กลับมาเยี่ยมเยียนบ้าน และมีการรดน้ำคำหัวขอพรจากผู้เฒ่าผู้แก่ พ่อแม่ เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต และนอกจากนั้นยังมีการเล่นน้ำกันอย่างสนุกสนาน ส่วนใหญ่จะไปเล่นในตัวจังหวัดที่กว๊านพะเยา

สภาพการรับรู้ข่าวสารและการติดต่อสื่อสารของคนในชุมชน นายสวัสดิ์ จันตะหอม (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 มิถุนายน 2553) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง เล่าว่า ปัจจุบันสภาพการรับรู้ข่าวสารของชุมชนค่อนข้างทั่วถึง เนื่องจากทุกบ้านมีไฟฟ้าใช้จึงทำให้ทุกบ้านมีทีวีเพื่อการรับรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนี้ยังได้รับสาระความบันเทิง

ต่าง ๆ จากทีวีอีกด้วย ส่วนวิทยุนั้นก็ยังมีใช้อยู่บ้างแต่ก็น้อยกว่าสมัยก่อน ที่วิทยุได้รับความนิยมมาก เนื่องจากสามารถพกพาไปทำงานได้แต่ไม่สามารถเห็นภาพได้เหมือนทีวี

นายนวนล สมศรี (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 มิถุนายน 2553) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครอง เล่าให้ฟังว่า การติดต่อสื่อสารระหว่างกันของคนในชุมชน ในอดีตชาวบ้าน จะใช้การเขียนจดหมายหรือไม่ก็ใช้โทรเลข แต่มักจะใช้เวลานาน ปัจจุบันมีโทรศัพท์ทำให้ การติดต่อสื่อสารระหว่างกันง่ายและรวดเร็วมากขึ้นทั้งโทรศัพท์สาธารณะ โทรศัพท์บ้าน และโทรศัพท์มือถือ ส่วนหอกระจายข่าวนั้นจะตั้งอยู่ที่บ้านของผู้ใหญ่บ้าน โดยตั้งขึ้น เพื่อให้ผู้ใหญ่บ้านได้แจ้งข่าวสารทางราชการและข่าวสารภายในชุมชนให้ลูกบ้านทราบ โดยทั่วกัน และนอกจากนั้นยังมีบริการหนังสือพิมพ์ที่ศาลาปากทางหมู่บ้านอีกด้วย เพื่อให้ ชาวบ้านทุกคนได้อ่านข่าวสาร โดย อบต. เป็นผู้จัดการหาหนังสือพิมพ์มาบริการ

การสร้างชุมชนเข้มแข็ง นายกิตติศักดิ์ บุญเจริญ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 มิถุนายน 2553) ผู้ใหญ่บ้าน เล่าให้ฟังว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือดีในการช่วยเหลือ และพัฒนาหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาชุมชน เพื่อให้ชุมชนเป็นชุมชนน่าอยู่ และเข้มแข็ง มีการเอาใจใส่ดูแลชุมชน เช่น การการร่วมมือกันพัฒนาหมู่บ้านและสิ่งแวดล้อม เช่น โรงเรียน อนามัย ถนนหนทาง ลำห้วย ตลอดจนการตกแต่งภูมิทัศน์หมู่บ้านให้มีความสวยงาม

นายหวัด สมศรี (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 14 มิถุนายน 2553) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง เล่าว่า การสร้างชุมชนเข้มแข็งของชาวบ้านหมู่บ้านคำบน ส่วนใหญ่ เป็นการร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนในการจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มอาชีพต่าง ๆ กลุ่มข้าวโพด กลุ่มเลี้ยงสัตว์ กลุ่มเย็บผ้า กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มทำไม้กวาดดอกหญ้า และกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมกัน ในการสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง

การบริหารจัดการชุมชนและคณะกรรมการชุมชน นายกิตติศักดิ์ บุญเจริญ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 มิถุนายน 2553) ผู้ใหญ่บ้าน เล่าให้ฟังว่า การบริหารจัดการชุมชน หมู่บ้านคำบน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน โดยผู้ใหญ่บ้านจะได้จากการเลือกตั้งโดยชาวบ้านในชุมชน ส่วนผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจะได้ จากการแต่งตั้งขึ้น โดยการสรรหาและนำเสนอที่ประชุมหมู่บ้าน ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และแต่งตั้งโดยที่ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการประชุมและแสดงความเห็นชอบ

นายหวัด สมศรี (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 14 มิถุนายน 2553) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง เล่าว่า ระบบการเลือกตั้งผู้นำชุมชนของชาวบ้านหมู่บ้านคำบนชาวบ้านเกือบ 80 เปอร์เซ็นต์ให้ความสำคัญและเต็มใจที่เข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้นำชุมชน เพราะปัจจุบันชาวบ้านได้รับความรู้ข่าวสารมากขึ้น ทำให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนได้โดยผ่านคณะกรรมการชุมชนและการประชุมหมู่บ้าน

การควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อยของชุมชน นายบุญเกิด สมศรี (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 มิถุนายน 2553) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ เล่าว่า การควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อยของชุมชนหมู่บ้านคำบนนั้น ในอดีตมีความสงบเรียบร้อยดี ปัญหาหรือเรื่องราวที่พบส่วนใหญ่เป็นการลักขโมยข้าวของหรือสัตว์เลี้ยง ซึ่งเป็นปัญหาที่สามารถจัดการและควบคุมได้ด้วยความร่วมมือของคนในชุมชน คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนไป มีปัญหาอาชญากรรมและการพนันเข้ามาตลอดจนสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ปัญหาภายในชุมชนเริ่มมากขึ้น ดังนั้นคณะกรรมการชุมชนจึงเสนอให้มีการจัดตั้งเวรยามเพื่อดูแลความสงบเรียบร้อยของหมู่บ้านทั้งในยามปกติ และเทศกาลต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาความไม่สงบหรือการสูญเสียทรัพย์สินของชุมชน โดยขอความร่วมมือจากคนในชุมชนเข้าร่วมกันดูแล ซึ่งมีคณะผู้นำชุมชนผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเป็นแกนนำสำคัญในการดูแลความสงบเรียบร้อยของชุมชน

สุขภาพอนามัยของชาวบ้านในชุมชน นางจันทร์ ถาเขียว (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 มิถุนายน 2553) ประธานกลุ่ม อสม. ประจำหมู่ที่ 6 ตำบลป่าซาง เล่าว่า ในอดีตในชุมชนหมู่บ้านคำบนชาวบ้านมีการเจ็บป่วยน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นโรคที่ไม่รุนแรง เช่น ไข้หวัด ธรรมดา ปวดเมื่อยตามร่างกายเนื่องจากการทำงาน และอุบัติเหตุเล็กน้อย เนื่องจากในอดีตคนในชุมชนรับประทานผักเป็นส่วนใหญ่ และอาหารยังเป็นอาหารพื้นเมืองซึ่งปลอดจากสารเคมี ทำให้สุขภาพของคนในชุมชนมีสุขภาพดี ไม่ค่อยมีการเจ็บป่วย แต่ในปัจจุบันคนในชุมชนมีปัญหาสุขภาพมากขึ้น เนื่องจากเป็นอยู่และอาหารการกินที่เปลี่ยนไป มีสารพิษมากขึ้น ทำให้คนในชุมชนมีการเจ็บป่วยมากขึ้น ซึ่งจะสังเกตได้จากสถิติผู้เข้ารับบริการการรักษาที่สถานีอนามัย มีจำนวนผู้เข้ารับการรักษาจำนวนสูงขึ้นมาก โรคที่พบบ่อย

ในปัจจุบัน คือ โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคนี้ว โรคไข้เลือดออก และโรคฉี่หนู เป็นต้น ซึ่งทางสถานีอนามัยตำบลป่าซางได้มีการรณรงค์โดยกลุ่ม อสม. และชาวบ้าน ในการสร้างเสริมสุขภาพอนามัยของชุมชน โดยมีการออกตรวจตามบ้าน ของ กลุ่ม อสม. ในการสอบถามปัญหาสุขภาพ ตรวจเช็คลูกน้ำยุงลาย และให้ความรู้ ในการรักษาสุขภาพในเบื้องต้นแก่คนในชุมชน

การรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน นางสาวรณมา สมศรี (การสัมภาษณ์ ส่วนบุคคล, 16 มิถุนายน 2553) ประธานกลุ่มแม่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลป่าซาง เล่าว่า การรวมกลุ่ม อาชีพของของกลุ่มแม่บ้านในชุมชนหมู่บ้านคำบน ส่วนใหญ่จะเป็นการรวมกลุ่มดำเนินงานมือ เช่น การทำไม้กวาดดอกหญ้า การทอเสื่อ เย็บผ้า จักสาน และการทำอาหารและขนม ซึ่งในการรวมกลุ่มจะต้องมีการรวบรวมสมาชิกตั้งแต่ 15 คน ขึ้นไป โดยจะใช้ทุนตนเอง ของลูกสมาชิกในการลงทุนและขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมด้วย โดยการทำผลิตภัณฑ์ของแต่ละกลุ่มนั้นสามารถนำไปขายและเสริมรายได้ให้กับครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่จะทำกันในฤดูหลังจากการทำนาเสร็จ หรือทำเป็นอาชีพเสริมในช่วงว่างงาน

นอกจากนั้นกลุ่มแม่บ้านยังมีส่วนร่วมในงานต่าง ๆ ของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา ชุมชนหรือการเมื่อชุมชนมีเทศกาลหรืองานต่าง ๆ กลุ่มแม่บ้านจะไปช่วยกันทำอาหาร และดูแลความเรียบร้อยในส่วนของเสบียง เพื่อต้อนรับหรือเลี้ยงแขกบ้านแขกเมือง

ภูมิปัญญาชาวบ้าน นายมูล บุญเจริญ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 กรกฎาคม 2553) ผู้สูงอายุ เล่าให้ฟังว่า ในสมัยก่อนชุมชนบ้านคำบนยังไม่เจริญ ทำให้ต้องมีการขุดบ่อน้ำ และนำน้ำขึ้นมาใช้ เพราะไม่มีน้ำประปาเหมือนสมัยนี้ เครื่องมือที่ใช้ทุนแรงในการตักน้ำ ขึ้นจากบ่อน้ำที่มีน้ำลึกมาก ๆ จะเป็นภาชนะทาคด้วยไม้ไผ่สานเป็นรูปทรงกลม ทาด้วยขี้วัว ควายเพื่อกันรั่ว ตักน้ำจากบ่อน้ำเพื่อใช้สำหรับกิน และใช้ภายในบ้าน

ส่วนการทำงานในเรือกสวนไธ่รานั้น จะมีเครื่องมือในการทำงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือ ที่ใช้ในการขุดดิน และมีใช้แทบทุกครัวเรือนได้แก่ ขอบก (จอบ) เสียม ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้ ทำด้วยเหล็กและมีความแข็งแรงมาก นอกจากนั้นยังมีเครื่องมือที่ใช้สำหรับตัดฟันและถากนี้ จะมีรูปร่างและขนาดแตกต่างกันไปตามลักษณะการใช้สอย ได้แก่ มีดหรือพร้า (ขนาดใหญ่ ที่ใช้สำหรับทำงานหนักเช่น ตัดต้นไม้) มีดขอสำหรับตัดต้นหญ้าและมีดหง็อก ซึ่งใช้ได้ ोनกประสงค์ ชาวบ้านชุมชนบ้านคำบนใช้สำหรับค้ายหญ้าแทนเสียม และในการทำนั้น

จะมีเครื่องมือที่ใช้สำหรับโถนาเพื่อพลิกหน้าดิน คือ โถ ซึ่งเป็นเครื่องทุ่นแรงที่ใช้แรงควาย ปัจจุบันยังมีเหลือใช้เฉพาะบางท้องถิ่นเท่านั้น ส่วนใหญ่จะใช้รถไถแทนหลังจากไถเรียบรื้อแล้ว ชาวนาจะใช้ฝ้าย (คราด) ใช้แรงควาย 2 ตัว สำหรับคราดผิวดิน เพื่อกำจัดวัชพืชออกจากดินและปรับให้เรียบรื้อ หลังจากการหว่านกล้าและดำนา หลังจากไถคราดเสร็จเรียบรื้อแล้ว ชาวนาจะหว่านเมล็ดข้าวลงในแปลงนารอให้กล้าเจริญเติบโตพอที่จะปลูกได้ ก็จะถอนต้นกล้าและนำไปปลูกต่อไป และชาวนาจะใช้ฝ้ายขอหรือมือเสื่อซึ่งทำด้วยเหล็กทำเป็นซี่ สำหรับกำจัดสิ่งแปลกปลอม เช่น เศษฟางในข้าว และหญ้า

นายกิตติศักดิ์ บุญเจริญ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 มิถุนายน 2553) ผู้ใหญ่บ้านเล่าให้ฟังว่า ภูมิปัญญาชาวบ้านที่สำคัญของชุมชนบ้านคำบ่น คือเครื่องจักสาน ซึ่งเป็นงานหัตถกรรมที่มีแทบทุกบ้าน ทุกหลังคาเรือน แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ภูมิปัญญาของชาวบ้านชุมชนบ้านคำบ่น เดิมจะเป็นการผลิตเพื่อใช้เป็นเครื่องใช้ในครัวเรือนและเป็นเครื่องมือในการดำรงชีพ ปัจจุบันได้นำภูมิปัญญานี้มาใช้ในการแก้ปัญหาโดยไม่ต้องไปทำงานต่างถิ่น และช่วยเพิ่มรายได้แก่ ครอบครัว การนำเอาวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น ได้แก่ ไม้ไผ่ และหวายมาจัดเป็นลวดลายตามต้องการแล้วสร้างสรรค์เป็นรูปทรงต่าง ๆ เป็นภาชนะและของใช้ในครัวเรือน เช่น ก่องข้าว แอ็บข้าว (กล่องข้าว) ฝาฟอง (ฝาชี) ช้ำ (ตระกร้า) ช้ำหวด (ตะกร้าสำหรับสะเด็ดน้ำข้าวเหนียวแช่แล้วก่อนนำไปนึ่ง) กระด้ง ไซคักปลา ข้อง ขงไก่ (ลุ่มไก่) และน้ำบวยกะลา (กระบวยตักน้ำ) และได้มีวิวัฒนาการรูปแบบมาเป็นของที่ระลึก ของชำร่วยและผลิตภัณฑ์ที่เน้นความสวยงาม สำหรับเป็นของประดับตกแต่งบ้าน ซึ่งเครื่องมือในการทำเครื่องจักสานของชาวบ้านคำบ่น ได้แก่ มีดโต้หรือมีดงอสำหรับตัดไม้ไผ่ให้เป็นซี่เล็ก ๆ มีดเหลา สำหรับจักตอก ก้างขูดตอก สำหรับขูดตอกให้เรียบไม่มีเสี้ยน ปลอก้นัวมือสำหรับไสไม้เวลาเหลาไม้ เหล็กหมาดหรือเข็มขนาดใหญ่ นอกจากนั้นยังมีเครื่องเหล็ก เพราะชาวบ้านชุมชนบ้านคำบ่นส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักทางการเกษตร จำเป็นต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ ที่ทำขึ้นจากเหล็ก เช่น จอบ เสียม หัวไถ เคียว มีด พร้า เป็นต้น แม้ว่าเป็นปัจจุบันการตีเหล็กจะได้รับการพัฒนารูปแบบวิธีการทำงานโดยนำเครื่องจักรมาใช้เพื่อทุ่นแรงมากขึ้น แต่ยังคงมีบางครอบครัวตีเหล็กตามวิธีการดั้งเดิมอยู่ ซึ่งต้องมีอุปกรณ์หลายอย่าง ได้แก่ ทั้งสำหรับวางรองเหล็กที่จะตีค้อนเหล็ก สำหรับตีเหล็กให้เป็นรูปร่างตามการ คีม สำหรับจับเหล็กเข้าออกใช้คีมมีด

ให้เกิดความคม หินฝน สำหรับฝนมีให้คมและรางซุบเหล็กสำหรับการทำเหล็กที่เผาแข็งขึ้น และช่วยระบายความร้อนของกิมคิบเหล็ก โดยนำคิมไปจุ่มน้ำเพื่อลดความร้อน เพื่อจะให้ได้ เป็นมีดพร้าที่ดี มีคุณภาพ แต่ต้องใช้เวลาตีนาน ปัจจุบันใช้เหล็กแผ่นเป็นวัตถุดิบ เนื่องจาก หาได้ง่ายและเหล็กอ่อนตีขึ้นรูปทรงได้ง่าย

นางสุวรรณา สมศรี (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 16 มิถุนายน 2553) ประธาน กลุ่มแม่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลป่าซาง เล่าว่า ชาวบ้านชุมชนบ้านคำบนมีกรรมวิธีในการนึ่งข้าว โดยนำข้าวสารเหนียวในปริมาณที่เพียงพอแก่การบริโภคในครอบครัวตลอด 3 มื้อใน 1 วัน แขน้ำไว้ตลอดคืน ภาชนะปั้นบ้านเรียกว่า หม่าข้าว เพื่อให้ข้าวอ่อนนิ่มมารับประทานเมื่อตื่นแล้ว พอรุ่งเช้าก็นำหมอนึ่งใส่น้ำประมาณ 1 ใน 3 ตั้งบนเตาไฟนำข้าวสารที่แช่ไว้ล้างน้ำให้สะอาด แล้วเทใส่ในไหข้าว ซึ่งแต่ก่อนทำด้วยท่อนไม้เจาะกลวงตรงกลางก้นไหมีแผ่นไม้บาง ๆ เจาะรูคล้ายรังผึ้ง เป็นตามเพื่อกันไม่ให้ข้าวไหลลอลงไปในหมอนึ่งส่วนรูเล็ก ๆ สำหรับ ให้น้ำจากหมอนึ่งผ่านประมาณ 30 นาที ความร้อนจากไอน้ำจะทำให้ข้าวสุกก่อนข้าวสุก หากมีข้าวที่กำลังสุก เรียกว่า อุ่นข้าว นับเป็นการประหยัดอีกวิธีหนึ่ง หลังจากนั้นทิ้งไว้ ประมาณไม่เกิน 10 นาที ยกลงใส่กระบะไม้ที่ขโหม่น้ำด้านในเตรียมไว้แล้ว ภาชนะชนิดนี้ ชาวเหนือเรียกว่า เบียน แล้วใช้ไม้กั้นข้าว (ไม้พายขนาดเล็กใช้สำหรับคนพลิกข้าว) คนกลับไปมาให้ไอระเหยออกบ้างเพื่อไม่ให้ข้าวแฉะ จากนั้นนำข้าวสุกใส่ก่องข้าวหรือ แอ็บข้าว ซึ่งจะทำให้ข้าวเหนียวรับประทานตลอดวัน

นายมูล บุญเจริญ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 กรกฎาคม 2553) ผู้สูงอายุ เล่าให้ฟังว่า ภูมิปัญญาเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านคำบนที่สำคัญ ที่เป็นการละเล่น คือ จ้อย และชอ ซึ่งการจ้อย จะเป็นการอ่านหรือขับทำนอง คำที่นำมากล่าวเป็นคำสัมผัส คล้องจองกันเป็นการขับลำนำบทสั้น ๆ สิ่งซึ่งกินใจ มีดนตรีประเภทซึง สะล้อ ขลุ่ยขับบรรเลง คลอไปด้วยแต่เดิมนั้นหนุ่มชาวเหนือนิยมจ้อยในระหว่างเดินทางเวลาไปจับสาวตอนกลางคืน หรือบอกความในใจแก่สาว นอกจากนี้ ชาวเหนือนิยมจ้อยเพื่อระบายความในใจหรือกล่าวลา อีกทั้งช่วงชอมักจ้อยประกอบการขอเมื่อมีเนื้อความสอดคล้องที่เหมาะสม นอกจากจะมี จุดประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินแล้ว ยังมีลักษณะเป็นการส่งสัญญาณให้ผู้อื่นรู้ว่าผู้ที่เดินทาง ในยามคำคั้นนั้นมาอย่างมิตรมิใช่ศัตรูหรือคนร้าย และยังเป็นการส่งสัญญาณบอกให้สาว ซึ่งกำลังอยู่บนบ้านได้อยู่ตัวก่อนที่ชายหนุ่มจะมาถึง ซึ่งในปัจจุบันนี้การจ้อยไม่เป็นที่นิยม

มากนักและหาคว้าได้ยาก ส่วนการขอ จะเป็นการขั้บร้องเพลงพื้นบ้านภาคเหนือเพื่อความเป็นสิริมงคล โดยนำเหตุการณ์ที่พบเห็นหรือประสบการณ์ต่าง ๆ มาขั้บร้องเป็นทำนองขอโต้ตอบกัน ระหว่างช่างขอ ชาย-หญิง หรือการขอเคี้ยวเพื่อเล่าเหตุการณ์ มีดนตรีพื้นบ้านประกอบกับการขั้บขอในงานบวชงานขึ้นบ้านใหม่ งานฉลองสมโภชศาสนสถาน งานขึ้นพระธาตุ (ขึ้น = นมัสการ) งานกินเข้าสลาก (สลากภัต) และงานทอดกฐิน เป็นต้น

นอกจากนั้นแล้วยังมีกำป๋นปอนของชาวเหนือ หรือคำให้พร เป็นวรรณกรรมท้องถิ่นที่ปรากฏในวิถีการดำเนินชีวิตของชาวบ้านชุมชนบ้านคำบน ใช้ในโอกาสที่ต้องการอวยพรเพื่อความเป็นสิริมงคลทั้งผู้ใหญ่และผู้รับกำป๋นปอน เป็นการสื่อสารที่แสดงถึงความผูกพันรักใคร่กลมเกลียว ประรณาคิดต่อกันมีความงดงามทางภาษาถิ่น ที่สัมผัสคล้องจองกันอย่างไพเราะ สื่อความหมายที่จับใจ เลือกใช้ถ้อยคำอย่างพิถีพิถัน เป็นการแสดงถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมทางภาษาไทยได้อย่างชัดเจนกำป๋นปอน ที่ชาวแพร่ใช้ แบ่งตามโอกาสได้ 2 ประเภท ดังนี้กำป๋นปอน แบ่งตามโอกาสเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (1) กำป๋นปอนที่ใช้ในโอกาสทั่วไป มักเป็นคำหรือกลุ่มคำสั้น ๆ หรือที่เรียกว่า กำปอน ก้อม(ก้อม หมายถึง สั้น) ใช้ในการอวยพรในงานมงคลต่าง ๆ หรืออวยพรในการเดินทางสำนวน กำป๋นปอนที่นิยมใช้ เช่น ขอให้อเจ้าดีปกปักรักษาน้ำ (ขอให้เจ้าที่ปกปักรักษา) ขอฮื้อบ่าเจ็บบ่าเมือบ่าไซ้ (ขอให้ไม่เจ็บไม่ป่วยไม่ไข้) ขอฮื้อปันใหญ่ปันสูง (ขอให้ตัวสูงใหญ่) ขอฮื้อปันร่ำ ปันรวย (ขอให้มีความร่ำรวย) ขอฮื้ออยู่เย็นเป็นสุข (ขอให้อยู่เย็นเป็นสุข) กลับขอฮื้อได้เงินหมื่น ตื่นฮื้อได้เงินแสน (กลับขอให้ได้เงินหมื่น ตื่นขอให้ได้เงินแสน) ขอฮื้อมีอายุมันยืนยาว (ขอให้มีความยืนยาว) และ (2) กำปอนปีใหม่ (พรปีใหม่) หมายถึง คำให้พรในวันสงกรานต์ที่ผู้อาวุโสให้พรแก่ลูกหลานที่มาขอขมาและรดน้ำคำหัว ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัว ทั้งเนื้อหาและถ้อยคำที่สัมผัสคล้องจองกันอย่างไพเราะมีความหมายลึกซึ้งกินใจ ของชาวเหนืออย่างแท้จริง มีทั้งในความสั้นและยาว เช่น กำยะกัมมัง วะจีกัมมัง มะโนกัมมัง สัพพะปัง วินาจันตุ อาจจะในวันนี้เป็นวันดีเป็นวันสะหรี สุกะมังคะละอันประเสริฐยิ่งกว่าวันและยามดังหลาย อาตคาล โต๊ะ ปีก่ำก็ข้ามไปแล้วปีใหม่แก้วพระยวันก็มาจะจอดรอดถึง ... จัยยะตุกะวัง จัยยะมังคูลัง ภาวันตุเต ... เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีคำให้พรปีใหม่อีกหลายคำแล้วแต่ว่าใครจะเป็นผู้แต่งขึ้น เพื่อความสะดวกของการใช้ให้ศีลให้พรแก่ลูกหลาน และผู้อ่อนอาวุโสกว่าที่มาขอพรและรดน้ำคำหัว

คำให้สัมภาษณ์ของชาวบ้านทั่วไป

ด้านสภาพความเป็นอยู่

1. ความเป็นอยู่ด้านอาหารการกิน

1.1 ลักษณะอาหารที่บริโภคในปัจจุบัน อาหารการกินของเราก็คงยังเป็นของเดิม ๆ คือ อาหารเหนือ กินข้าวเหนียว กับน้ำพริก กับผัก กุ้ง หอย ปู ปลา และลาบเนื้อ (บรรเทียร จันตะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

อาหารการกินก็ยังกินของพื้นเมือง ต้มไก่ กุ้งหอย ปลา หมู (ถวิน ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

อาหารการกินก็ยังกินผัก กินน้ำพริก อาหารพื้นเมือง หน่อไม้ เห็ดป่า เห็ดเผาะ (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

อาหารการกิน เดิมนี่ก็ยังกินผัก หน่อไม้ น้ำพริก บางครั้งก็อาจจะมีปลา มีหมูบ้าง (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

อาหารการกินเมื่อก่อนกินแต่ผัก หน่อไม้ น้ำพริก เดี่ยวสบายขึ้นเยอะมีให้ เลือกกินเกือบทุก ๆ อย่าง เนื้อ ปลา หมู ก็หาซื้อได้ง่าย (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

เมื่อก่อนอาหารการกินส่วนใหญ่จะกินอยู่กันง่าย ๆ กินผัก กินน้ำพริก หน่อไม้ ผักสวนครัวก็ปลูกกินเอง ปัจจุบันก็มีให้เลือกกินเยอะขึ้น อยากกินอะไรก็ไปหาซื้อ ที่ตลาดได้ (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

อาหารก็ยังกินผัก หน่อไม้ บางครั้งก็มี เนื้อ ปลา ไก่บ้างเป็นบางครั้ง แต่กินผัก เป็นส่วนใหญ่ (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

อาหารการกินเมื่อก่อนกินแต่น้ำพริก ผักก็ปลูกเอง หน่อไม้ (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

อาหารการกินก็ยังกินหน่อไม้ ผัก เห็ด เนื้อสัตว์ก็มีบ้างเป็นบางครั้ง (ไฝแก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

อาหารก็ยังกินผักเป็นหลัก (เนียร เค้นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินก็ยังกินของพื้นเมือง ผัก น้ำพริก ปลาที่สามารถหาเองได้ตามหนอง
ห้วย หรือไปซื้อที่ตลาดก็ได้ (มอณแก้ว นันตะกุม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม
2553)

อาหารการกินก็ยังกินผัก ปลา เนื้อ น้ำพริก (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินมักจะกินอยู่กันง่าย ๆ กินผัก กินน้ำพริก หน่อไม้ ปัจจุบันก็
ให้เลือกกินเยอะขึ้น (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกิน เมื่อก่อนไม่มีสารพิษ กินง่าย ๆ น้ำพริก ผัก หน่อไม้ เดี่ยวนี้
สารพิษเยอะนะ (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินก็ยังกินผักเป็นหลัก หน่อไม้ ก็อาจจะมีปลา หมู เนื้อบ้าง
แต่หลัก ๆ ก็กินผักกันมากกว่า (ต้น จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินก็ส่วนใหญ่กินผัก ของพื้นเมือง หมู ปลาก็มีบ้าง (ส่ง พันธุ์พืช,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินที่บ้านก็ยังกินผักเป็นหลัก น้ำพริก (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

อาหารที่กินอยู่ ส่วนมากก็กินผัก หน่อไม้ ปู ปลา กุ้ง หอย (บัญญัติชน บุญมี,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินเดี๋ยวนี้มีสารพิษเยอะ ไม่เหมือนแต่ก่อนกินอะไรก็สบายใจ
เพราะปลูกเองหาเอง (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกิน เดี่ยวนี้ก็ยังกินผัก น้ำพริก หน่อไม้ เนื้อก็พอมิบ้าง (วันเพ็ญ สัมพันธ์,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกิน กินของธรรมชาติ ผัก ของป่า ไม่ค่อยมีสารเคมี (รัตนา เร่งมาตร,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกิน น้ำพริก ผักปลูกเอง ไม่มีสารพิษ กินง่าย ๆ เดี่ยวนี้สารพิษ
(แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินก็ยังกินของพื้นเมือง ผักก็สามารถหาได้จากริมรั้ว หรือปลูกเอง
(โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินก็ยังเหมือนเดิม กินของพื้นเมือง ผัก น้ำพริก (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกิน เดิมนี่ก็ยังกินผัก หน่อไม้ เห็ด ของป่า (มั่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกิน เดิมนี่ก็ยังกินน้ำพริก ผัก หน่อไม้ (วสันต์ ปิอกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินก็ยังกินของพื้นเมือง ผัก น้ำพริก หากินได้ง่าย บางอย่างก็ซื้อบ้าง (หนอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินก็ยังกินผัก หน่อไม้ ก็อาจจะมีปลา หมู เนื้อบ้าง ของป่า เห็ด (เปลี่ยน ไสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินก็ยังเป็นผัก หน่อไม้ ปลุกเอง หาตามริมรั้ว เนื้อ หมู นาน ๆ ถึงจะซื้อกินที (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

อาหารการกินมักจะกินอยู่กันง่าย ๆ กินผัก กินน้ำพริก หน่อไม้ ตามฤดูกาล (ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

1.2 อาหารที่บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตหรือไม่ และอะไรคือสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง

ไม่เปลี่ยนแปลง (บรรเทียร จันท๊ะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (เปลี่ยน ไสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เนื่องจากยุคสมัยเปลี่ยนไป มีเครื่องปรุงรสชาติขึ้น อาหารรสชาติขึ้น (ถวิล ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เนื่องจากเดี๋ยวนี้คนกินผักน้อยลง กินแต่หมู เนื้อ (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเดี๋ยวนี้อะไรก็ทันสมัยไปหมด อยากกินอะไรก็ได้กิน หาซื้อได้ง่าย มีให้กินทุกฤดู (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเมื่อก่อนไม่ต้องซื้อ แต่เดี๋ยวนี้ซื้อกินทำให้ค่าใช้จ่าย ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เดี่ยวนี้ซื้อหาของกินง่ายกว่าแต่ก่อน เนื้อ หมู ไก่ ปลา ก็หาซื้อ กินได้ เมื่อก่อนต้องเลี้ยงเอง หรือไปหาตามป่า (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเดี๋ยวนี้อาหารการกินมีให้เลือกเยอะขึ้น หากินได้ง่าย เพราะที่ตลาดมีให้เลือกเยอะ (ไผ่แก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง รายจ่ายเยอะขึ้น เนื่องจากต้องไปจ่ายตลาดทุกวัน ไม่ค่อยได้ ไปหาเอง (เนียร เคนดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เป็นบางอย่าง เพราะเดี๋ยวนี้ของกินมีให้เลือกกินมากขึ้น (มอณแก้ว นันตะคุม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลงมาก เพราะไม่ต้องกินอาหารเดิม ๆ เดี่ยวนี้มีให้เลือกมากขึ้น และมีอาหารทะเลให้กินด้วย (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลงเป็นบางอย่าง บางอย่างก็เหมือนเดิม แต่เดี๋ยวนี้ซื้อกินมากขึ้น ไม่ค่อยได้ไปหาเอง (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเมื่อก่อนไม่ค่อยมีให้เลือกกินเหมือนสมัยนี้ เดี่ยวนี้มีให้กิน ทุกฤดู และมีสารพัดเพิ่มมากขึ้น (มุก แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลงมาก เพราะเดี๋ยวนี้ถ้าไม่ได้ไปหาเอง ก็ต้องซื้อกินทุกอย่าง ทำให้ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น (ต้น จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เมื่อก่อนอาหารทำเอง เดี่ยวนี้ไม่มีเวลา ส่วนใหญ่จะซื้อจากตลาด หรืออาหารตามสั่งมากกว่า (ส่ง พันธุ์พืช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเดี๋ยวนี้อะไร ๆ ก็ซื้อกินเกือบทุกอย่าง (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เดี่ยวนี้ของกินตามธรรมชาติหายาก ซื้อกินส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยปลอดภัย เพราะสารพิษเยอะ (บุญเทียน บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลงมาก เพราะไม่ปลอดภัย อาหารมีสารพิษ ผักใส่สารเคมีก็เยอะ (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง อาหารเดี๋ยวนี้มีให้เลือกกินมากขึ้น รสชาติก็ดีขึ้น เพราะมีเครื่องปรุงรส เช่น รสดี ซอส ซีอิ๊ว (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง ก็ต้องซื้อกินทุกอย่าง อาหารแปรรูป อาหารสำเร็จรูป ผักมีสารพิษ (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง อาหาร ผัก มีสารเคมี เครื่องปรุงมากขึ้น เดี่ยวนี้ซื้อกินมากขึ้น ไม่ค่อยได้ไปหาเอง เพราะไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงาน (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เดี่ยวนี้อยากกินอะไรก็ไปซื้อกินที่ตลาดได้ สะดวกขึ้น (โสกา พองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเดี๋ยวนี้มีเครื่องปรุงมากขึ้น อาหารรสชาติดีขึ้น (มิ่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง แต่เดี๋ยวนี้ซื้อกินมากขึ้น มีให้เลือกเยอะขึ้น แต่ไม่ปลอดภัย อาหารมีสารพิษ (วสันต์ ปีกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เมื่อก่อนไม่ค่อยได้ซื้อกิน แต่เดี๋ยวนี้ทำงาน ไม่มีเวลาไปหา หรือทำเอง ต้องพึ่งซื้ออาหารปรุงเสร็จที่ตลาด (หนอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง อาหารหาซื้อกินง่าย อาหารสำเร็จรูป ปรุงเสร็จ มีให้เลือกเยอะ (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เดิวนี้นี้มีให้กินทุกอย่าง หาซื้อกินง่าย (ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

ความเป็นอยู่ด้านเทคโนโลยี

1. ปัจจุบันในชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านใดบ้าง

ปัจจุบันชุมชนเรามีความสะดวกสบายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้า พัดลม ทีวี ตู้เย็น เครื่องเสียง ส่วนใหญ่จะมีกันทุกบ้าน รถจักรยาน จักรยานยนต์ รถยนต์ ถนนหนทางที่ดีขึ้น เป็นถนนคอนกรีต น้ำประปาก็มีใช้ใช้กันทั่วหมู่บ้าน (บุญเทียน บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันอะไรก็ดีขึ้นเยอะ ทุกบ้านก็มีเครื่องใช้ไฟฟ้า เตาหุงข้าว เครื่องซักผ้า ทีวี ตู้เย็น พัดลม ถนนหนทางดีขึ้น มีรถมอเตอร์ไซด์ขับ น้ำประปามีใช้กันครบ (ถวิล ปิยะดา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

ปัจจุบันชุมชนมีความเจริญขึ้นเยอะ เครื่องใช้ไฟฟ้าก็มีหลายอย่าง เช่น เตาหุงข้าว หม้อหุงข้าว กระจกน้ำร้อน พัดลม ทีวี ตู้เย็น รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ รถไถนา (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

ปัจจุบันสบายกว่าแต่ก่อนเยอะ ไฟฟ้าก็มีใช้ ทีวี ตู้เย็น พัดลมก็มีกันทุกบ้าน ถนนหนทางก็ดี ไม่มีฝุ่น ประปาที่ทั่วถึงทั้งหมู่บ้าน (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

เดิวนี้นี้ดีกว่าเมื่อก่อนเยอะ สะดวกสบาย ของใช้ก็มี ทีวี ตู้เย็น พัดลม หม้อหุงข้าว น้ำประปามีใช้ ถนนก็ไม่มีฝุ่นเหมือนแต่ก่อนแล้ว (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

เดี๋ยวนี้ชุมชนเราสะดวกสบาย ถนนหนทางก็ลาดยาง บ้างก็เป็นคอนกรีต น้ำประปาก็ได้ใช้กันทุกบ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้าก็มีกันทุกบ้าน เช่น ตู้เย็น เครื่องซักผ้า หม้อหุงข้าว พัดลม ทีวี (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้แล้ว สบายขึ้น ทีวี ตู้เย็นก็ได้ใช้ ถนนหนทางก็ลาดคอนกรีต ไม่มีฝุ่นแล้ว น้ำประปาก็ได้ใช้กันถ้วนทั่วแล้ว (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

ปัจจุบันดีขึ้น มีไฟฟ้าใช้ มีทีวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า พัดลม ถนนก็ดีไม่มีฝุ่น น้ำประปาก็มีใช้กันทุกบ้านแล้ว (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

ปัจจุบันมีน้ำประปาใช้แล้ว ถนนก็เป็นคอนกรีต เครื่องใช้ไฟฟ้าก็มี หม้อหุงข้าว พัดลม ตู้เย็น (ไฟแก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

เดี๋ยวนี้ไฟฟ้าทั่วถึง ที่บ้านก็มี ตู้เย็น พัดลม ทีวี เครื่องซักผ้า น้ำประปาก็ได้ใช้กันทุกบ้าน ถนนไม่เป็นหลุมเป็นบ่อแล้ว ลาดยาง ลาดคอนกรีตหมด (เนียร เค้นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

เดี๋ยวนี้ชุมชนเราดีทุกอย่างแล้ว ไฟฟ้าก็ทั่วถึง ส่วนใหญ่เกือบทุกบ้านก็มี ทีวี ตู้เย็น หม้อหุงข้าว พัดลม น้ำประปาก็ได้ใช้กันทั่วถึง ถนนก็ดีทำเป็นคอนกรีต (มอณแก้ว นันตะคุณ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันมีครบทุกอย่างแล้ว ไฟฟ้าก็มี ประปาทั่วถึง ถนนก็ไม่มีฝุ่นแล้ว เพราะทำเป็นคอนกรีต (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

เดี๋ยวนี้ดีกว่าแต่ก่อนเยอะ เครื่องใช้ไฟฟ้า ทุกบ้านก็มีเตารีด เครื่องซักผ้า ทีวี ตู้เย็น พัดลม ถนนหนทางดีขึ้น น้ำประปาก็มีใช้ (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

เดี๋ยวนี้ดีทุกอย่าง ไฟฟ้าก็ได้ใช้กันทุกบ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้าก็มีครบ ถนนก็ลาดยาง หรือทำเป็นคอนกรีต ประปาก็มีใช้กันทุกบ้าน (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันชุมชนเราดีขึ้น เพราะถนนไม่เป็นหลุมเป็นบ่อแล้ว เดิมนี่ลาดยาง ทำเป็นคอนกรีต ไฟฟ้าก็ได้ใช้กันทุกหลังคา ประปาก็มีใช้กันทั่วถึง (ต้น จันทร, การสัมภาษณ์-ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

ชุมชนเราพัฒนาหลายอย่าง ถนนก็ไม่เป็นหลุม เป็นบ่อแล้ว เพราะทำเป็นคอนกรีต น้ำประปาก็ใช้ที่บ้าน ไม่ต้องไปตักน้ำที่บ่อน้ำแล้ว ไฟฟ้าก็มีใช้ (สง พันธ์พิช, การสัมภาษณ์-ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันชุมชนเรามีครบทุกอย่าง ไฟฟ้าก็มีใช้ ทวี ตู้เย็น พัดลม ก็มีกันทุกบ้าน น้ำประปาก็มีใช้กันทั่ว ถนนก็ไม่เป็นหลุมเพราะลาดคอนกรีตแล้ว (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

เดิมนี่สบายกว่าแต่ก่อน เพราะไฟฟ้าก็มีใช้ ตู้เย็น ทวี น้ำประปาก็มีใช้ ถนนก็ปรับปรุงอย่างดี ไม่มีฝุ่น ไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ (บุญเทียน บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันชุมชนเรามีสิ่งอำนวยความสะดวกครบ ถนนหนทางก็ดี ทำเป็นคอนกรีต ทั้งในชุมชนและทางไปเรือสวนไร่นา ไฟฟ้าก็สว่างทุกบ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้าก็มีกันทุกบ้าน น้ำประปาก็ได้ใช้กันทั่ว (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

ชุมชนก็มีไฟฟ้าใช้ น้ำประปาก็มีให้ใช้ ถนนหนทางก็ดีไม่เป็นหลุมเป็นบ่อแล้ว (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันชุมชนก็ดีขึ้น ทุกบ้านก็มีเครื่องใช้ไฟฟ้า เตาหุงต้ม เครื่องซักผ้า ทวี ตู้เย็น พัดลม ถนนหนทางดีขึ้น ถนนหนทางเป็นคอนกรีต มีรถมอเตอร์ไซด์ขับ น้ำประปาก็ใช้กันครบ (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันชุมชนเรามีความสะดวกสบายมาก ถนนหนทางก็ดีขึ้น เป็นถนนคอนกรีต รถจักรยาน จักรยานยนต์ รถยนต์ น้ำประปาก็มีใช้กันทั่วหมู่บ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้า พัดลม ทวี ตู้เย็น ส่วนใหญ่จะมีกันทุกบ้าน (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

เดิมนี่ชุมชนเราสะดวกสบาย บ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้าก็มีกันทุกบ้าน เช่น ตู้เย็น เครื่องซักผ้า หม้อหุงข้าว พัดลม ทวี ถนนหนทางก็ลาดยาง บ้างก็เป็นคอนกรีต น้ำประปาก็ได้ใช้กันทุก (โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

เดี๋ยวนี้ไฟฟ้าทั่วถึง ที่บ้านก็มี ตู้เย็น พัดลม ทีวี เครื่องซักผ้า ถนนไม่เป็นหลุม เป็นบ่อแล้ว ลาดคอนกรีตหมด น้ำประปาก็ได้ใช้กันทุกบ้าน (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์-ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

เดี๋ยวนี้ดีกว่าแต่ก่อนเยอะมาก สะดวกสบาย ไฟฟ้าก็ได้ใช้ ทีวี ตู้เย็น พัดลม หม้อหุงข้าว น้ำประปาก็มีใช้ รถก็เยอะขึ้น ถนนก็ไม่มีฝุ่นเหมือนแต่ก่อนเพราะรา คอนกรีตแล้ว (มั่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันชุมชนเราดีขึ้น มีไฟฟ้าใช้ เครื่องใช้ไฟฟ้าก็มี มีทีวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า พัดลม ถนนก็ดีขึ้นไม่มีฝุ่น ทำเป็นคอนกรีต น้ำประปาก็มีใช้กันทุกบ้านแล้ว (วสันต์ ป็อกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันชุมชนมีความเจริญขึ้นเยอะ เครื่องใช้ไฟฟ้าก็มีหลายอย่าง เช่น พัดลม ทีวี ตู้เย็น เตาไรต์ หม้อหุงข้าว รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ รถยนต์ก็มีใช้กันทั่วไป เพราะ ถนนหนทางดีขึ้น น้ำประปาก็มีใช้ทุกบ้าน (हनอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันชุมชนมีความเจริญขึ้นเยอะ ไฟฟ้าก็มีใช้กันทั่ว เครื่องใช้ไฟฟ้าก็มี รถก็ไปมาสะดวก ถนนไม่มีฝุ่น เพราะเป็นถนนคอนกรีต น้ำประปาก็มีใช้ (เปลี่ยน ใสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกบ้านแล้ว สบายขึ้น ทีวี ตู้เย็น พัดลม ก็มีใช้ ถนนหนทาง ก็ลาดคอนกรีต ไม่มีฝุ่นแล้ว ไปไหนมาไหนก็สบาย น้ำประปาก็ได้ใช้กันทั่วแล้ว (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

เดี๋ยวนี้ชุมชนเราดีทุกอย่าง ไฟฟ้าก็ได้ใช้กันทุกบ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้าก็มีครบ ถนนก็ทำเป็นคอนกรีต ประปาก็มีใช้กันทุกบ้าน (ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

2. มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตอย่างไร และสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงคืออะไร
เปลี่ยนแปลง เพราะปัจจุบันมีการพัฒนา มีความทันสมัย และเปลี่ยนไปไม่อยู่กับที่ (บรรเทียร จันดีะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะยุคสมัยเปลี่ยนไป มีเงินทองดีขึ้น มีความสะดวกสบาย ไปไหนมาไหนก็ง่าย (ถวิล ปิยะดา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะความเจริญในปัจจุบันมีมากขึ้น สะดวกสบายมากขึ้น
(วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะความเจริญต่าง ๆ ทำให้ความเป็นอยู่สะดวกสบาย ไม่ลำบาก
เหมือนสมัยก่อน (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะชุมชนเจริญขึ้น เดินทางไปไหนมาไหนสะดวกสบาย
(นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะชุมชนเราเจริญมาก ทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้นเยอะมาก ๆ
(นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เดิมนี่ชุมชนเรามันเจริญขึ้นเยอะ (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เดิมนี่เดินทางไปไหนก็สะดวก (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง ความเจริญทำให้ชุมชนเรามีความเป็นอยู่ที่ดีสบายกว่าเดิม
(ไฝแก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง มีความสะดวกสบายมากขึ้นไปไหนมาไหนก็ง่าย ไม่ลำบาก
เหมือนแต่ก่อน (เนียร เค้นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง มีความสะดวกสบาย ตามความเจริญ (มอณแก้ว นันตะคุณ,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง ไปไหนมาไหนสะดวกมากขึ้น (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เดิมนี่ทุกบ้านมีของใช้มากขึ้น เช่น รถจักรยาน รถจักรยานยนต์
และรถยนต์ (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง ดีขึ้นมาก ชุมชนเราเจริญก้าวหน้ามาก ไม่ลำบากเหมือนแต่ก่อน
(มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลงมาก อะไรก็ดีหลายอย่าง แต่เยอะมากขึ้น (ตัน จันทร, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะมีความเจริญเข้า ชุมชนเราเรียบร้อย จะทำอะไรก็สะดวกสบาย
(ส่ง พันธุ์พืช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบทุกอย่าง (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เจริญขึ้น ชุมชนสบายขึ้น สว่างไสว เพราะมีไฟฟ้าใช้กันครบทุกบ้าน
(บัญญัติ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะความเจริญที่เข้ามาในชุมชน เห็นได้จากเมื่อก่อนใช้จักรยาน
เดี๋ยวนี้ใช้รถยนต์ไฮโดรไลค์ หรือรถยนต์ (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13
กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง พอยุคสมัยเปลี่ยนไป อะไร ๆ ก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ สะดวกสบาย (วันเพ็ญ
สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง มีความสะดวกสบาย ไม่ลำบากเหมือนสมัยก่อน เพราะทุกอย่างดี
หมดแล้ว (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะชุมชนเราเจริญมาก สะดวกสบาย ความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่า
แต่ก่อนเยอะมาก ๆ (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง ชุมชนเรามีการพัฒนาเกือบทุกอย่างแล้ว ความเป็นอยู่ก็ดีขึ้น
(โสภา พองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะปัจจุบันชุมชนเราเจริญ มีการพัฒนา และมีความทันสมัย
(สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะชุมชนเจริญขึ้น เดินทางไปไหนมาไหนก็ง่าย สะดวกสบาย
รถราที่สัญจรไปมาสะดวก (มิ่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเดี๋ยวนี้เทคโนโลยีพัฒนามาก หลายอย่างดีขึ้นกว่าแต่ก่อน
ชุมชนเราก็ได้รับการพัฒนา ทำให้สะดวกสบายมากขึ้น (วสันต์ ปิ๋อบุญเรือง, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง ตั้งแต่มีความเจริญเข้ามา ทำให้ชุมชนเรามีความเป็นอยู่
ที่สะดวกสบายขึ้น (หนอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะความเจริญในชุมชนเราปัจจุบันมีมากขึ้น สะดวกสบายมากขึ้น (เปลี่ยน ใสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้ามาในชุมชนเรา (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะความเจริญต่าง ๆ ทำให้ความเป็นอยู่สะดวกสบาย ไม่ลำบาก เหมือนสมัยก่อน (ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

ด้านประเพณีและวัฒนธรรม ประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญของหมู่บ้านคำบน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชนบ้านเราที่ปฏิบัติกันมาก็มี ประเพณีปีใหม่ สงกรานต์ เข้าพรรษา ออกพรรษา บุญครูบาศรีวิชัย นอกจากนั้นยังมีการรักษาผี คีลใหญ่ ทุก ๆ วันพระ และวันสำคัญทางศาสนา (บรรเทียร จันทะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนเราที่สำคัญก็มี ประเพณีตานก๋วยสลาก เข้าพรรษา และประเพณีสงกรานต์ (ถวิล ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนในปัจจุบันก็มี ประเพณีการทำบุญ ตานก๋วยสลาก รักษาผี ยี่เป็ง และการบวช (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

ประเพณีของชุมชนของเราที่ยังทำกันอยู่ก็มี การทำบุญ ตานก๋วยสลาก ยี่เป็ง แห่ประทีป (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนเรา เดิมนี่ก็ยังมีอยู่ เช่น ตานก๋วยสลาก ปีใหม่ สงกรานต์ วันพระ วันเข้าพรรษา ออกพรรษาชาวบ้านก็ไปทำบุญกันตามปกติ (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

เดิมนี่ก็ยังไม่ไปวัดกันอยู่ วันพระ วันศีล ประเพณีที่ยังทำกันอยู่ก็มี ตานก๋วยสลาก กลืน ผ้าป่า ปีใหม่เมืองบ้านเรา (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน ก็มีตานก๋วยสลาก งานปอยงานบวชนาค (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

ประเพณีของชุมชนของเราที่ยังทำกันอยู่ก็มี ดานก้วยสลาก ปีใหม่เมือง สงกรานต์ (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนเราเดิวนี้อีกมี ดานก้วยสลาก ยี่เป็ง ลอยกระทง (ไผ่แก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนเราก็ดานก้วยสลาก ปีใหม่สงกรานต์ (เนียร เค่นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนเรามีดานก้วยสลาก ทำบุญวันพระ ยี่เป็ง สงกรานต์ปีใหม่ (มอณแก้ว นันตะคุม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนเราปัจจุบันก็มีดานก้วยสลาก สงกรานต์ปีใหม่ เข้าพรรษา ออกพรรษา กลืนผ้าป่า (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชนเราก็ดีมีแห่ประทีป ยี่เป็ง ดานก้วยสลาก ทำบุญ และเวียนเทียนทุก ๆ วันสำคัญ (ศักดิ์ดา ชุ่มเขย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมก็ยี่เป็ง ทำบุญวันพระ เข้าพรรษา ออกพรรษา ดานก้วยสลาก ปีใหม่เมือง (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชนเราก็ดีมี ยี่เป็ง ดานก้วยสลาก ทำบุญวันพระ เข้าพรรษา ออกพรรษา (ตัน จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนเราที่ทำกันอยู่ก็ทำบุญทุกวันสำคัญทางศาสนา ดานก้วยสลาก สงกรานต์ ปีใหม่ ยี่เป็ง ผ้าป่า กลืน (ส่ง พันธุ์พีช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรม เดิวนี้อีกมี ดานก้วยสลาก ทำบุญวันพระ เข้าพรรษา ออกพรรษา ยี่เป็ง (สนธิ บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนเราเดิวนี้อีกมี ดานก้วยสลาก ผ้าป่า กลืน เข้าพรรษา ออกพรรษา (บัญญัติ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมหลักของชุมชนก็คือการทำบุญดานก้วยสลาก เพราะงานนี้ จะมีการละเล่นต่าง ๆ เช่นการฟ้อนรำ และเป็นงานที่รวมคนในชุมชนได้มากที่สุด (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนเราก็มีตานก๋วยสลาก เข้าพรรษา ออกพรรษา (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนเราที่ทำกันอยู่จนถึงปัจจุบัน มีตานก๋วยสลาก ยี่เป็ง การทำบุญตักบาตรทุกวันพระ เวียนเทียนในวันสำคัญทางศาสนา วันเข้าพรรษา ออกพรรษา สงกรานต์ปีใหม่ รดน้ำคำหัวผู้ใหญ่ (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนเราก็มีตานก๋วยสลาก ยี่เป็ง เข้าพรรษา ออกพรรษา แห่เทียนเข้าวัด (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนเราเดิมนี่ก็ยังมีการทำบุญวันพระ ตานก๋วยสลาก เข้าพรรษา เวียนเทียน (โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมของเราก็มี ตานก๋วยสลาก เข้าพรรษา ลอยกระทง แห่ประทีป รักษาศีลในวันสำคัญทางศาสนา (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนเราปัจจุบันก็มีตานก๋วยสลาก สงกรานต์ปีใหม่ เข้าพรรษา ออกพรรษา (มั่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนเราที่ทำกันอยู่ก็มีแห่ประทีป ยี่เป็ง สงกรานต์ปีใหม่ เข้าพรรษา ออกพรรษา (วสันต์ ปีกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนเรา ก็มีปีใหม่สงกรานต์ เข้าพรรษา ออกพรรษา ตานก๋วยสลาก (หนอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนก็มีตานก๋วยสลาก ยี่เป็ง เข้าพรรษา ออกพรรษา (เปลี่ยน ไสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีวัฒนธรรมที่ทำกันอยู่มี ปีใหม่ สงกรานต์ ยี่เป็ง ลอยกระทง ทำบุญวันพระ ต่าง ๆ (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนเรา ตานก๋วยสลาก ก็มีปีใหม่สงกรานต์ (รัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

ตอนที่ 2 การใช้การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาชุมชน
ของชาวบ้านชุมชนบ้านคำบน

การศึกษาหาความรู้

การศึกษาตลอดชีวิตของชาวบ้าน (การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ
การศึกษาตามอัธยาศัย)

ตาราง 2

การศึกษาในระบบ (โรงเรียน/สถาบันการศึกษา)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	การศึกษา สูงสุด	สภาพการไป โรงเรียน	เหตุผล
1	นางบรรเทียร จันทะหอม	ป. 7	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	เลี้ยงน้อง
2	นายถวิล ปิยะตา	ป. 4	ไปทุกวัน	
3	นางวราพร รัตนะ	ป. 4	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	เลี้ยงน้อง
4	นายนวล ชุ่มจิตร	ป. 4	ไปทุกวัน	
5	นางนวล แก้วเทพ	ป. 4	ไปทุกวัน	
6	นางนวล ชมเชย	ป. 4	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	เลี้ยงน้อง
7	นายตา หน่อแก้ว	ป. 4	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	เลี้ยงควาย
8	นายสมหมาย ไชยวุฒิ	ป. 6	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	จีเกียจ
9	นายไผ่แก้ว ศรีชัย	ป. 4	ไปทุกวัน	
10	นางเนียร เด่นดวง	ป. 1	ไปได้ไป	ช่วยงานที่บ้าน
11	นางมอณแก้ว นันตะกุม	ป. 4	ไปทุกวัน	
12	นายประพันธ์ บุญมี	ป. 4	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	ช่วยงานที่บ้าน
13	นายศักดิ์ดา ชุ่มเชย	ป. 4	ไปทุกวัน	
14	นายมุด แก้วเทพ	ป. 4	ไปทุกวัน	
15	นายคัน จันทร	ป. 4	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	เลี้ยงควาย

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	การศึกษา สูงสุด	สภาพการไป โรงเรียน	เหตุผล
16	นางสง พันธ์พีช	ป. 4	ไปทุกวัน	
17	นายสนิท บุญพอ	ป. 4	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	ช่วยงานที่บ้าน
18	นางบุญเทียน บุญมี	ป. 7	ไปทุกวัน	
19	นายสมบุญ แก้วเทพ	ป. 4	ไปทุกวัน	
20	นางวันเพ็ญ สัมพันธ์	ป. 4	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	เลี้ยงน้อง
21	นางรัตนา เร่งมาตร	ม. 6	ไปทุกวัน	ม. 3 - ม. 6 กศน.
22	นางแสงจันทร์ สมศรี	ป. 4	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	ช่วยงานที่บ้าน
23	นางโสภา ฟองตา	ป. 6	ไปทุกวัน	
24	นาย สุพรรณ ใจสา	ป. 6	ไปทุกวัน	
25	นายมั่ง สมศรี	ป. 4	ไปทุกวัน	
26	นายวสันต์ ปีกบุญเรือง	ป. 4	ไปบ้างไม่ไปบ้าง	
27	นางहनอม ปาละมะ	ป. 4	ไปทุกวัน	
28	นายเปลี่ยน ไสสม	ป. 4	ไปทุกวัน	
29	นายชาญ บุญมี	ป. 4	ไปทุกวัน	
30	นายธวัช สมศรี	ป. 4	ไปทุกวัน	

ตาราง 3

การศึกษานอกระบบ (การฝึกอบรม/พัฒนาอาชีพ/ศึกษาดูงาน)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	การฝึกอบรม/การพัฒนาอาชีพ/การศึกษาดูงาน
1	นางบรรเทียร จันตะหอม	เย็บผ้า ไม้กวาดคอกหญ้า พรหมเช็ดเท้า ทำขนม อบรมการพัฒนาและฝึกอาชีพกลุ่มสตรี
2	นายถวิล ปิยะดา	อบรมการทำปุ๋ยหมัก
3	นางวราพร รัตนะ	ไม้กวาด ทอเสื่อ ทอผ้า
4	นายนวล ชุ่มจิตร	ไม่มี
5	นางนวล แก้วเทพ	เย็บผ้า
6	นางนวล ชมเชย	ประดิษฐ์คอกไม้
7	นายตา หน่อแก้ว	ไม่มี
8	นายสมหมาย ไชยวุฒิ	ไม่มี
9	นายไผ่แก้ว ศรีชัย	ไม่มี
10	นางเนียร เค่นดวง	ไม้กวาด ถักไหมพรม
11	นางมณฑา แก้ว นันตะคุม	ถักผ้า ไม้กวาด ทำขนม
12	นายประพันธ์ บุญมี	อบรมการปลูกข้าว ข้าวโพด
13	นายศักดิ์ดา ชุ่มเชย	ไม่มี
14	นายมุด แก้วเทพ	อบรมกรรมการยางพาราครบวงจร
15	นายต้น จันทร	อบรมการทำปุ๋ยหมัก
16	นางสง พันธ์พืช	ทำขนม
17	นายสนิท บุญพอ	ช่างอะลูมิเนียม
18	นางบุญเทียน บุญมี	ถักผ้า
19	นายสมบุญ แก้วเทพ	อบรมเกษตรกรด้านปุ๋ยอินทรีย์ ดูงานการแปรรูปผลไม้
20	นางวันเพ็ญ สัมพันธ์	ทอเสื่อ ดูงานการทำปุ๋ยหมักและอบถ่าน
21	นางรัตนา เร่งมาตร	เสริมสวย
22	นางแสงจันทร์ สมศรี	เย็บผ้า ทำหมวก ทำขนม

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	การฝึกอบรม/การพัฒนาอาชีพ/การศึกษาดูงาน
23	นาง โสภา ฟองดา	ถักผ้า ถักหมวก
24	นาย สุพรรณ ใจสา	ช่างอะลูมิเนียม ดูงานฟาร์มวัวนม และ โครงการหลวง
25	นาย มั่ง สมศรี	ดูงานกลุ่มข้าวโพด อบรมการปลูกข้าว
26	นาย วสันต์ ป็อกบุญเรือง	ตัดผม
27	นาง หนอม ปาละมะ	ทำไม้กวาด เย็บผ้า
28	นาย เปลี่ยน ไสสม	ไม่มี
29	นาย ชาญ บุญมี	ช่างไม้ ช่างอะลูมิเนียม ช่างไฟฟ้า
30	นาย ธวัช สมศรี	ดูงานการเลี้ยงวัว

ตาราง 4

การศึกษาตามอัธยาศัย (การถ่ายทอดความรู้ในลักษณะภูมิปัญญา)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	การถ่ายทอดความรู้ในลักษณะภูมิปัญญา
1	นางบรรเทียร จันตะหอม	ทำนา ทำสวน ปลูกถั่วลิสง
2	นายถวิล ปิยะตา	ทำนา ทำสวน ทำไร่ จักสาน
3	นางวราพร รัตนะ	ทำนา ทำสวน จักสาน
4	นายนวล ชุ่มจิตร	ทำนา ทำสวน จักสาน
5	นางนวล แก้วเทพ	ทำนา ทำสวน ทำไร่
6	นางนวล ชมเชย	ทำนา ทำไร่ ปลูกถั่วลิสง
7	นายตา หน่อแก้ว	ไถนา ทำนา ทำไร่
8	นายสมหมาย ไชยวุฒิ	ทำนา ทำไร่ จักสาน
9	นายไผ่แก้ว ศรีชัย	ทำนา ทำไร่ หาของป่า เลี้ยงไม้
10	นางเนียร เค่นดวง	ทำนา ทำสวน
11	นางมอณแก้ว นันตะกุม	ทำนา ทำสวน
12	นายประพันธ์ บุญมี	ทำนา ทำสวน ทำไร่ ก่อสร้าง

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	การถ่ายทอดความรู้ในลักษณะภูมิปัญญา
13	นายศักดิ์ดา ชุ่มเชย	ทำนา ทำสวน ทำไร่
14	นายมุด แก้วเทพ	ทำนา ทำสวน ทำไร่ ปลูกยางพารา
15	นายต้น จันทร	ทำนา ทำสวน เลี้ยงวัว ควาย
16	นางสง พันธ์พิช	ทำนา ทำสวน ทำไร่ ปลูกผัก
17	นายสนธิ บุญพอ	ทำนา ทำสวน ทำไร่
18	นางบุญเทียน บุญมี	ทำนา ทำสวน จักสาน ถักคาง
19	นายสมบุญ แก้วเทพ	ทำนา ทำสวน ทำไร่ การใช้ปุ๋ยธรรมชาติ
20	นางวันเพ็ญ สัมพันธ์	ทำนา ทำสวน ทำไร่ ปลูกถั่วลิสง
21	นางรัตนา เร่งมาตร	ทำงานบ้าน ดูแลบ้าน
22	นางแสงจันทร์ สมศรี	ทำนา ทำสวน ทำไร่ หาปูหาปลา
23	นางโสภา ฟองดา	ทำนา ทำสวน
24	นายสุพรรณ ใจสา	ทำนา ทำสวน ไถนา
25	นายมั่ง สมศรี	ทำนา ทำสวน ทำไร่
26	นายวสันต์ ปิอกบุญเรือง	ทำนา ทำสวน ทำไร่ ไถนา การหาเลี้ยงครอบครัว
27	นางหอม ปาละมะ	ทำไม้กวาด เย็บผ้า
28	นายเปลี่ยน ใสสม	ทำนา ทำไร่
29	นายชาญ บุญมี	ทำนา ทำสวน ทำไร่ ก่อสร้าง
30	นายรัช สมศรี	ทำนา ทำสวน

การพัฒนาชุมชนด้านวัฒนธรรมและสภาพความเป็นอยู่ (การดำรงรักษาวัฒนธรรม ประเพณีและความเป็นอยู่ของคนในชุมชน)

1. ประเพณีวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ และสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงคืออะไร

เหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง (บรรเทียร จันทะหอม, การสัมภาษณ์-ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (มอณแก้ว นันตะคุม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

ไม่เปลี่ยนแปลง (เปลี่ยน ไสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะส่วนใหญ่คนเริ่มห่างวัด ไม่เข้าวัดเข้าวา กลอง ฆ้อง จึงฉาบมอง ก็ชำรุดทรุดโทรมเพราะไม่มีใครดูแล (ถวิล ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะปัจจุบันเศรษฐกิจรอบครัวไม่ค่อยดี ต้องทำงานมากขึ้น คนทำบุญน้อย และไปวัดกันน้อยลง (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเดี๋ยวนี้ชาวบ้านไม่ค่อยร่วมไม่ร่วมมือกันเหมือนแต่ก่อน (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเดี๋ยวความเจริญเข้ามาในชุมชนเรามากขึ้น ทำให้คนไปวัดกันน้อยลง งานประเพณีบางอย่างก็ไม่ถือเหมือนแต่ก่อน (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เดียวนี้คนในชุมชนไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าไรนัก (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง เดียวนี้ทำบุญกันมากขึ้น เพราะมีรายได้ดีขึ้น (ไฝแก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการจัดงานสูงขึ้น การจัดงานบุญส่วนใหญ่อยู่ที่การทำด้วยเงินมากกว่าจิตใจ (เนียร เค่นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เมื่อก่อนยากจน ไม่ค่อยได้ทำบุญ เดียวนี้เศรษฐกิจดีขึ้น ทำบุญได้มากขึ้น (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เดียวนี้รายจ่ายสูงขึ้น ค่าครองชีพสูงขึ้น (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เดียวนี้คนไปทำบุญกันน้อยลง เพราะมัวแต่ทำงาน เลยไม่ค่อยมีเวลา (มุก แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเดี๋ยวนี้คนห่างวัดมากขึ้น (ตัน จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เมื่อก่อนทำบุญลำบากเพราะรายได้น้อย เดียวนี้รายได้ดีขึ้นทำบุญได้มากกว่าแต่ก่อน (ส่ง พันธุ์พีช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลงบ้าง เพราะเวลาผ่าน ก็มีบางอย่างที่มีความสำคัญลดลง แต่ก็ยังทำกันอยู่ (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง คนเริ่มให้ความสนใจน้อยลง เพราะเงินทองเริ่มหายาก ต้องทำมาหากิน (บัญญัติ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เนื่องจากคนสมัยใหม่ไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าไรนัก (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลงมาก เดียวนี้คนในชุมชนให้ความสำคัญน้อยลง ไปร่วมงานกันน้อย (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะคนไปวัดไปวา้น้อยลง เด็กรุ่นใหม่ไม่ค่อยให้ความสำคัญ (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง คนในหมู่บ้านให้ความสำคัญน้อยลง (มิ่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะเดี๋ยวนี้ไม่ค่อยได้ไปทำบุญเยอะเหมือนแต่ก่อน มัวแต่ทำงานกัน ไม่มีเวลา (วสันต์ ปีกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง คนเริ่มให้ความสนใจน้อยลง (हनอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง สมัยนี้คนมัวแต่ทำงาน ไม่ค่อยมีเวลา (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง คนในชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือกันมากเหมือนสมัยก่อน
(ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

2. การจะช่วยรักษาประเพณีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของชุมชนให้คงอยู่ ผู้ให้สัมภาษณ์
คิดว่าสามารถทำได้หรือไม่

รักษาได้ โดยให้พ่อแม่สอนลูกให้รู้จักการทำบุญและรักษาศีล และรักษา
ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมที่ดีของเราไว้ (บรรเทียร จันทะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
20 มิถุนายน 2553)

รักษาได้ เช่น ของเก่าต่าง ๆ นำไปสะสมไว้ในพิพิธภัณฑ์ที่วัด แสดงโชว์ไว้
ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อไป (ถวิน ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

รักษาได้ ก็ยังไปทำบุญอยู่ แต่ก็ทำตามกำลัง ประเพณีอย่างก็ยังทำสืบทอดกันมา
ตั้งแต่สมัยก่อน สมัยนี้ก็ยังคงทำอยู่ (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน
2553)

รักษาได้ ควรมีการจัดประชุมหมู่บ้าน เพื่อหารือกันในการรณรงค์ให้คนในชุมชน
ช่วยกันรักษาประเพณีวัฒนธรรม (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน
2553)

รักษาได้ โดยการปลูกฝังให้ลูกหลานช่วยกันรักษาและรู้จักการไปวัดทำบุญ
(นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

รักษาได้ เริ่มต้นที่ตัวเรา คือเราต้องรักษาวัฒนธรรมและประเพณีให้คงอยู่
และต้องสอนลูกสอนหลานให้รู้จักการทำบุญและรักษาสืบต่อ ๆ กันไป (นวล ชมเชย,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

รักษาได้ สอนลูกสอนหลานให้รู้จักเข้าวัดทำบุญ รณรงค์ ชักชวนคนรุ่นใหม่
ช่วยกันรักษาประเพณีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมไว้ (ดา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
29 มิถุนายน 2553)

รักษาได้ ทุกวันนี้ก็ยังปฏิบัติได้ จะสอนลูกหลานให้ช่วยกันรักษาประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามของชุมชนเราไว้ (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

รักษาได้ โดยการพาลูกหลานไปวัดทำบุญ สอนและให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนเรา (ไผ่แก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ ยังไปทำบุญตลอด มีงานประเพณีต่าง ๆ ก็พาลูกหลานไปร่วมงานตลอด และสอนลูกหลานให้รู้จักรักษาประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนเราไว้ (เนียร เค่นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ ผู้ใหญ่เป็นผู้นำ ชักชวนให้เด็กรุ่นใหม่รู้จักการรักษาประเพณีและ วัฒนธรรม พ่อแม่ต้องสอนลูกหลาน (มอณแก้ว นันตะคุณ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ โดยการปฏิบัติตามธรรมเนียมที่คนรุ่นเก่าได้ทำไว้ และสอนคนรุ่นหลัง ต่อไป (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ เพราะเยาวชนในชุมชนเราก็กให้ความสำคัญกับการรักษาประเพณี วัฒนธรรม ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนเป็นอย่างดี (ศักดิ์ดา ชุ่มเซย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ ครอบครัวยุคสำคัญที่สุด ต้องสนับสนุนและแนะนำลูกหลานให้รู้จัก การเข้าวัดทำบุญ และรักษาประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนไว้ (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ โดยพาลูกหลานเข้าวัดทำบุญ เข้าพรรษา ออกพรรษา เด็กรุ่นใหม่ ก็ยังปฏิบัติได้ (ตัน จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ โดยแนะนำให้เด็กรุ่นใหม่รู้จักการรักษาประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม ของชุมชนเราไว้ (สง พันธุ์พืช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ โดยสอนให้เด็ก ๆ เข้าวัดทำบุญ รักษาศีล ไปร่วมงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชนเรามาก ๆ (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ สั่งสอนให้ลูกเข้าวัดเข้าวา และปฏิบัติตามประเพณีที่ดีงามของชุมชน (บัญญัติ นฤมิต, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ โดยการสั่งสอนผ่านรุ่นสู่รุ่น คือ ปู่ย่าตายายสอนพ่อแม่ ห่อแม่ก็สอนลูก (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ แนะนำให้คนรุ่นใหม่ไปวัด ไหว้พระทำบุญ (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ก็สามารถสั่งสอนและปลูกฝังให้ลูกหลานรู้จักสืบสาน และรักษาวัฒนธรรม และประเพณีอันดีงามของชุมชนเราได้ ไม่จำเป็นจะต้องสอนให้รู้จักการเข้าวัดทำบุญ (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ ผู้ใหญ่ต้องแนะนำให้เด็กรู้จักรักษาประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงามของชุมชนไว้ และให้รู้จักทำบุญ (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ โดยการสอนให้เด็กรู้จักเข้าวัดทำบุญ และโรงเรียนต้องส่งเสริมการรักษาประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนเราไว้ (โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ โดยพ่อแม่ ครู ต้องแนะนำลูกหลานทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ พาลูกหลานไปทำบุญ ฟังธรรม และเชิญพระมาให้ความรู้ที่โรงเรียน (มิ่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ ผู้นำชุมชนและผู้ใหญ่ และผู้ปกครองต้องแนะนำและสั่งสอนให้คนรุ่นใหม่รู้จักรักษาประเพณีวัฒนธรรมที่ดีของชุมชนเราไว้ (วสันต์ ปิ๋อบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ อยากให้เยาวชนและวัยรุ่น ได้รับการอบรมและปลูกฝังการรักษาประเพณีวัฒนธรรมที่ดีและช่วยกันดูแลรักษาต่อไป (हनอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ เพราะคนรุ่นใหม่ก็ต้องช่วยกันรักษาสິงคิงามที่สืบกันมา พ่อแม่ ครู อาจารย์ต้องสอนให้เด็กรู้จักรักษาไว้เพื่อชุมชนของเรา (เปลี่ยน ใสศม, การสัมภาษณ์-ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ ผู้ใหญ่เป็นผู้นำ ชักชวนให้เด็กรุ่นใหม่รู้จักการรักษาประเพณีและวัฒนธรรม(ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

รักษาได้ ทุกคนในชุมชนต้องร่วมมือกัน (ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 กรกฎาคม 2553)

การพัฒนาอาชีพ (มีความรู้ในการประกอบอาชีพ)

1. ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาหาความรู้ไปใช้พัฒนาในการประกอบอาชีพอย่างไร

นำไปใช้พัฒนาอาชีพได้ เช่น การเย็บผ้า ปัจจุบันก็ยังทำอยู่ โดยการรับผ้าเป็นโหลมาเย็บเพื่อส่งให้กับโรงงาน ไม่ว่าจะเป็นเสื้อ กางเกง ชุดนักเรียน หรือพรมเช็ดเท้า (บรรเทียร จันตะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

นำไปใช้พัฒนาอาชีพได้ เช่น การทำปุ๋ยหมัก เมื่อทำปุ๋ยได้แล้ว ก็สามารถนำไปใช้ไต่ต้นไม้ เรียกสวนไร่มาได้ (ถวิน ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

นำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพได้ เช่น การทอเสื้อ ปัจจุบันก็ยังทำอยู่ ซึ่งจะทำงานในช่วงหลังฤดูทำนา (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

นำไปใช้ได้ เพราะตอนนี้ก็ยังเป็นช่าง และไปรับจ้างสร้างบ้านอยู่ (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

นำไปใช้พัฒนาอาชีพได้ เช่น การเย็บผ้า ตอนนี้ก็ยังเย็บเสื้อผ้านักเรียนเป็นโหลส่งอยู่ โดยการเย็บเป็นเสื้อและกางเกง (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

นำไปใช้ได้ เช่น การสานหมวกจากไม้ไผ่ จะทำงานในช่วงว่างเว้นจากการทำไร่ทำสวน โดยการนำไม้ไผ่มาสานเป็นเส้นเพื่อส่งให้กับพ่อค้าแม่ค้าที่มารับเพื่อเอาไปขึ้นรูป

เป็นหมวดสถาน เพิ่มรายได้ให้ครอบครัวได้ (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

นำไปใช้ได้ เช่น หลังจากอบรมการปลูกเห็ดแล้ว ก็นำมาทำเองที่บ้าน เห็ดที่ปลูกได้ นอกจากจะเก็บไว้กินแล้วยังเอาไปขายได้อีกด้วย (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

นำไปใช้ได้ เห็นบางคนเขาไปเรียนอาชีพมา ก็นำมาทำเป็นอาชีพเสริมได้ (ไผ่แก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

นำไปทำเป็นอาชีพได้เช่น การถักผ้า ซึ่งจะมีคนมารับและส่งงานที่บ้าน มีคนมาสอนให้และเอางานมาให้ทำตลอด (เนียร เค่นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ เช่น การทำไม้กวาดดอกหญ้า จะทำกันช่วงที่ว่างจากการทำนา พอช่วยเสริมรายได้ให้ครอบครัวได้บ้าง (มอณแก้ว นันตะคุม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ โดยการให้ผู้นำที่มีความรู้หรือผู้รู้มาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ แก่คนในชุมชน ให้คนในชุมชนได้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ ถ้าได้มีการฝึกอาชีพ หรือมีครูมาสอนการทำอาชีพ ก็คงนำมาทำเป็นอาชีพเสริมได้ (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ เพราะได้เข้าอบรมเรื่องการปลูกยางพารา และสามารถนำมาปลูกเองได้ (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้พัฒนาอาชีพได้ ถ้ามีการส่งเสริม หรือมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้มาสอน หรือฝึกอบรมให้ และมีการส่งเสริมโครงการพัฒนาอาชีพของชุมชน (ต้น จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ ถ้าตั้งใจทำอย่างจริงจัง (ส่ง พันธุ์พีช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ ช่วงที่ว่างจากทำนา ก็ไปเป็นลูกจ้างทำอะลูมิเนียม (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ นอกจากจะทำไว้ใช้เองแล้ว ยังสามารถนำไปขายได้ (บุญเทียน บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ ถ้ามีทุน ก็อยากจะทำตามเกษตรทฤษฎีใหม่ (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ เช่น การทอเสื่อ จะทำกันในช่วงหลังฤดูทำนา (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ นำมาทำเป็นอาชีพเสริมได้ (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ ตอนนี้ก็รับหมวกมาเย็บที่บ้าน และส่งขายด้วย (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ ทุกวันนี้ก็ทำเป็นงานเสริม ถักผ้า ในช่วงที่หลังจากกลับจากทำนา ทำไร่ หรือช่วงที่ว่าง ๆ ก็ทำได้ (โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ นำมาใช้กับการทำงานได้ เช่นการปรับปรุงคุณภาพพืชผลที่ปลูก ให้มีผลผลิตที่ดี (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ สามารถดูแลผลผลิต มีความรู้ในเรื่องการจัดการผลผลิตให้มีคุณภาพ ที่ดี (มั่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ หลังจากการไปเรียนตัดผม ตอนนี้ก็เปิดร้านที่บ้าน ทำตอนเย็น หลังเลิกงาน (วสันต์ ปีกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ ทุกวันนี้ก็ยังเย็บผ้าส่งอยู่และทำไม้กวาดขายด้วย (หนอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพหลายกลุ่มในชุมชน ทำให้คนในชุมชน มีอาชีพเสริมหลายอย่าง (เปลี่ยน ไสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ นำมาทำเป็นอาชีพได้ เพราะตอนนี้ก็ยังรับจ้างสร้างบ้านอยู่ ทำเพิ่มจากงานหลัก คือ ทำนาทำไร่ (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

นำไปใช้ได้ ตอนนี้เลี้ยงวัวเป็นอาชีพเสริม เพราะได้อบรมอาชีพการเลี้ยงวัวมา (ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพอะไรเลย (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

2. หลังจากใช้ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาในการประกอบอาชีพแล้ว ผลที่ได้รับ
เปลี่ยนแปลงจากเดิมอย่างไร

เปลี่ยนแปลง เพราะเดิมนี่เลิกรับจ้างแล้ว ทำงานอยู่บ้าน เย็บผ้าก็เพิ่มรายได้
ให้กับครอบครัว อย่างน้อยก็พออยู่ได้ ไม่เป็นหนี้ (บรรเทียร จันทะหอม, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง ต้นไม้โตเร็ว ผลผลิตดีขึ้น ลูกคก (ถวิน ปิยะตา, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง สภาพเศรษฐกิจครอบครัวดีขึ้น มีรายได้เสริม (วราพร รัตนะ,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง สามารถเลี้ยงครอบครัวได้ เพราะนอกจากไปรับจ้างทำไร่นาแล้ว
ก็รับจ้างสร้างบ้านด้วย (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง สามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้ และทำในช่วงว่างจากการทำนา
เพื่อเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง มีรายได้เพื่อจุนเจือครอบครัวเวลาไม่ได้ออกไปรับจ้างทำงาน
(นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง มีอาชีพเสริม มีรายได้เพิ่มขึ้น (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

เปลี่ยนแปลง คนที่ความรู้มากขึ้น (ไฝแก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
1 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง มีรายได้เข้าครอบครัวมากขึ้น มีงานทำช่วงว่างจากการทำนา
(เนียร เค้นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง นอกจากจะทำขายได้แล้ว ยังประหยัดขึ้น เพราะไม่ต้องไปซื้อ
เราสามารถใช้เองได้ (มอณแก้ว นันตะคุม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม
2553)

เปลี่ยนแปลง เมื่อเรามีความรู้ใหม่ ๆ ก็นำเอามาปรับปรุงการทำงานหรือพัฒนาอาชีพได้ (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เป็นการเพิ่มรายได้เสริมให้กับครอบครัวหลังจากการทำนา ทำสวน (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง ทำให้มีรายได้ตลอด จากการกรีดยาง (มุก แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะบางอย่างไม่ต้องไปซื้อ เช่น ปุ๋ย เดียวนี้ทำใช้เอง (ต้น จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง รายได้ครอบครัวดีขึ้น (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง ถ้าทำขายได้ รายได้ของครอบครัวก็คงจะดีขึ้น (บุญเทียน บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง สามารถเพิ่มรายได้และครอบครัวคงอยู่ดีสบายกว่าเดิม (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล 13 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง รายได้ครอบครัวดีขึ้น (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เพราะช่วงว่างเว้นจากการทำนาทำไร่ ก็ยังมีงานทำ และยังเป็น การเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง รายได้ดีขึ้น ถ้าขยัน ทำได้มาก รายได้ก็มากขึ้นด้วย (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวในช่วงว่างจากการทำไร่ทำสวน (โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง พืชผลที่ปลูกได้ปริมาณมากขึ้น ส่งขายได้ราคาดีขึ้น (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง ผลิตจากการเกษตรกรรมมีคุณภาพ (มั่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง ช่วยเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว นอกจากการทำงานหลักด้วย (วสันต์ ป็อกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง รายได้ของครอบครัวดีขึ้น แล้วยังสามารถมีงานทำได้ตลอดอีกด้วย (หนอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง ทำให้มีการรวมกลุ่มอาชีพของคนในชุมชน นอกจากมีรายได้เสริมแล้ว ยังเพิ่มความสามัคคีแก่คนในชุมชนอีกด้วย (เปลี่ยน ไสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง มีรายได้ให้กับครอบครัวมากขึ้นสภาพครอบครัวดีขึ้น (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

เปลี่ยนแปลง หลังจากเลี้ยงวัวเป็นอาชีพเสริม รายได้ในครอบครัวก็ดีขึ้น ไม่ลำบาก (ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพอะไรเลย (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

ไม่ได้นำมาทำเป็นอาชีพ เพราะที่บ้านค้าขาย (ส่ง พันธุ์พืช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

3. การนำความรู้ไปพัฒนาด้านอื่น ๆ

นำไปพัฒนาโดยการนำเผยแพร่ และสอนต่อให้คนอื่น ๆ ได้ (บรรเทียร จันตะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

ได้ นำความรู้ไปเผยแพร่ต่อ เพื่อให้ได้ใช้ประโยชน์กัน (ถวิน ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

ได้เอาไปสอนคนที่อยากทำต่อไปก็ได้ (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

ได้ ก็สอนลูกหลานและคนรุ่นหลังต่อไปได้ (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

ได้ เมื่อทุกคนมีความรู้และมีอาชีพเสริม ก็ไม่ต้องออกไปทำงานต่างจังหวัด ทำงานอยู่บ้านได้ (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

ได้ ถ้ามีคนสนใจอยากทำก็สามารถสอนให้ทำได้ (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

ได้ อยากให้ส่งเสริมการทำงานที่บ้านเยอะ ๆ (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

ได้ ถ้ามีความรู้ ก็อยากช่วยพัฒนา (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
30 กรกฎาคม 2553)

ได้ ถ้ามีคนส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพก็จะเข้าร่วม (ไผ่แก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

ได้ สามารถนำมาทำที่บ้านได้ ทุกวันนี้ นอกจากถักผ้าแล้ว ก็ยังเย็บผ้าด้วยถ้ามี
คนอยากทำก็สอนให้ได้ (เนียร เค้นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

ได้ มีการรวมกลุ่มอาชีพในชุมชนเรามากขึ้น (มอณแก้ว นันตะคุณ, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

ได้ ถ้าคนในชุมชนมีความรู้ ก็สามารถทำอะไรได้หลาย ๆ อย่าง (ประพันธ์
บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

ได้ เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
6 กรกฎาคม 2553)

ได้ ถ้ามีคนสนใจอยากทำ ก็สอนให้ได้ (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
7 กรกฎาคม 2553)

ได้ อยากให้มีการสนับสนุนโครงการที่มั่นคง คนในชุมชนจะได้มั่นใจและทำเป็น
อาชีพที่มั่นคง (ต้น จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

ได้ ถ้ามีเวลาจะไปร่วมฝึกอาชีพตลอด (ส่ง พันธุ์พืช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
10 กรกฎาคม 2553)

ได้ ถ้ามีคนสนใจก็สอนให้ได้ (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11
กรกฎาคม 2553)

ได้ อยากให้คนในชุมชนเรามีอาชีพที่มั่นคงทำเยอะ ๆ (บัญญัติ บุญมี,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

ได้ โดยการนำความรู้ที่ได้ไปดูงานมาเผยแพร่ให้กับคนในชุมชนที่มีความสนใจ (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

ได้ ถ้ามีคนอยากทำก็สอนให้ทำได้ (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

ได้ จะได้เป็นการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชน (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

ได้ ถ้ามีสนใจอยากทำก็มาร่วมกลุ่มและทำด้วยกัน และช่วยกันสอนได้ (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

ได้ เพราะถ้าฝึกอาชีพหลายอย่าง ก็ทำให้มีความรู้มากยิ่งขึ้นและสามารถนำมาเป็นอาชีพเสริมได้ด้วย (โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

ได้ สามารถแนะนำให้คนในชุมชนนำไปปฏิบัติได้ (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

ได้ นำความรู้ไปฝึกฝนให้กับคนในชุมชนได้ (มิ่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

ได้ ถ้าใครอยากทำก็สอนให้ได้ (วสันต์ ป็อกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

ได้ เพราะถ้ามีส่งเสริมอาชีพ ก็จะไปเข้าร่วมและช่วยให้คนในชุมชนมีงานทำ (हनอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

ได้ เป็นการเพิ่มความรู้และการรวมกลุ่มทำให้คนในชุมชนสามัคคีกัน (เปลี่ยน ไสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

ได้ เมื่อทุกคนมีความรู้และมีอาชีพ ก็ไม่ต้องออกไปทำงานต่างถิ่น ทำงานอยู่บ้านได้ (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

ได้ นำความรู้ที่ได้ไปอบรมมาเผยแพร่ให้คนในชุมชนต่อได้ (ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

ด้านการบริหารจัดการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชนด้านอื่น ๆ (การรวมกลุ่ม และการมีส่วนร่วม)

1. ในชุมชนมีการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกหรือไม่ ถ้ามี ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้เข้าร่วมกลุ่มใดบ้าง

มี ได้เข้าร่วมกลุ่มทำไม้กวาด เย็บผ้า ทำหมวก และทำขนม (บรรเทียร จันทะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

มี ได้เข้าร่วมกลุ่ม กองทุนเงินล้าน กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้าน (ถวิล ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

มี ได้เข้าร่วมกลุ่ม แม่บ้าน กลุ่มทำไม้กวาด กลุ่มสมาชิกตำบล และกลุ่มเกษตรกร (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

มี ได้เข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มเงินล้านกองทุนหมู่บ้าน (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

มี ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

มี ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มออมทรัพย์ (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มหลวง และกลุ่มหัวหมวด (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มหลวง (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มตำบล กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มหัวหมวด (ไฝแก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มหลวง และกลุ่มตำบล (เนียร เค่นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มหลวง กลุ่มตำบล กลุ่มหัวหมวด กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มเกษตรกร (มอณแก้ว นันตะกุม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มตำบล (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มตำบล กลุ่มเกษตรกรหมู่บ้าน (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มเกษตรกรหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มพลังสามัคคี (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มตำบล กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกรหมู่บ้าน (ต้น จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มตำบล กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน (ส่ง พันธุ์พืช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มแม่บ้าน (บัญญัติ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มข้าวโพด และกลุ่มเกษตรกรหมู่บ้าน (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มข้าวโพด (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มฌาปนกิจ กลุ่มประปาหมู่บ้าน (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มข้าวโพด กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มหลวง และกลุ่มประปา (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มหลวง และกลุ่มหัวหมวด (โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ และกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มหลวง กลุ่มตำบล กลุ่มข้าวโพด และกลุ่ม ธกส.
(มิ่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มหลวง กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มตำบล กลุ่มหัวหมวด และกลุ่มแม่บ้าน
(วสันต์ ปิอกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มไม้กวาด กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มข้าวโพด(หนอม ปาละมะ,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่ม ธกส. (เปลี่ยน ไสสม,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มตำบล และกลุ่ม ธกส. (ชาญ บุญมี,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

มี เข้าร่วมกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มตำบล กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่ม ธกส. (วัช
สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

2. ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองอย่างไร และ
ผู้ให้สัมภาษณ์ทำหน้าที่อะไรในการร่วมพัฒนาชุมชนของตนเอง

ไปเข้าร่วมตลอด ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาป่าชุมชน ช่วยงานศพ ทำบุญต่าง ๆ
และการพัฒนาของกลุ่มแม่บ้าน (บรรเทียร จันตะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20
มิถุนายน 2553)

ไปร่วมตลอด ช่วยกันแผ้วถางหญ้า ซ่อมแซมถนน ลอกลำห้วย ปลุกต้นไม้
ในเขตป่าอุทยานและในหมู่บ้าน (ถวิน ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน
2553)

ไปร่วมตลอด ช่วยกันพัฒนาลำห้วย ป่าอุทยาน และงานในชุมชน เช่น งานศพ
งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ ไปช่วยทำกับข้าว และหิวน้ำ (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยถางหญ้า ที่ป่าอุทยาน ลอกลำห้วย ซ่อมแซมแนวกันน้ำขอ
ฝ่ายแมว (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยพัฒนา แผ้วถางหญ้าตามห้วย คลอง ทำความสะอาดถนน ปลุกต้นไม้
ที่ป่าอุทยาน (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยแผ้วถางหญ้าตามถนนในชุมชน ลอกลำห้วย และ
ทำความสะอาดป่าสุสาน (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยแผ้วถางหญ้า ตัดหญ้าที่ป่าสุสาน และลอกลำห้วย
(ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

ไปร่วมตลอด ช่วยถางหญ้า ปลุกต้นไม้ที่ป่าสุสาน ลอกลำห้วย ลอกท่อตาม
ถนนในชุมชน (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยตัดหญ้าที่ป่าสุสาน ปรับปรุงถนนในชุมชน ลอกลำห้วย
(ไฝแก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยทำความสะอาดถนน ลอกคูน้ำ (เนียร เค้นดวง, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยทำความสะอาดป่าสุสาน ตกแต่งคูม กวาดถนน ลอกลำห้วย
(มอณแก้ว นันตะคุม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยลอกลำห้วย ทำซุ้ม ไปช่วยถางหญ้าป่าสุสาน ลอกคูน้ำตาม
ถนน (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด การพัฒนาถนนหนทาง ทำซุ้ม เป็นกรรมการชุมชนด้วย (ศักดิ์คำ
ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยปลุกต้นไม้ แผ้วถางหญ้าที่ป่าสุสาน ลอกลำห้วย ทำความ
สะอาดถนนในชุมชน (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ทำความสะอาดถนนหนทาง แผ้วถางหญ้าป่าสุสาน (ต้น จันทร,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยทำความสะอาดถนนหนทาง แผ้วถางหญ้าตาม ปลุกต้นไม้
ที่ป่าสุสาน (สง พันธ์พิช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยลอกลำห้วย ทำซุ้ม ไปช่วยถางหญ้าป่าสุสานปลุกต้นไม้
ลอกลำห้วย (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยพัฒนาป่าสุสาน ปลุกต้นไม้ แผ้วถางหญ้าตามถนน
ลอกลำห้วย (บัญญัติ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ช่วยถางหญ้า ปลุกต้นไม้ที่ป่าสุสาน ทำความสะอาดถนนชุมชน
ลोक้าห้วย (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยกันพัฒนาลอก้าห้วย ป่าสุสาน และงานในชุมชน เช่น งานศพ
งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ ไปช่วยทำกับข้าว (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
15 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ลอกคูตามแนวถนน ลอก้าห้วย เก็บกวาดทำความสะอาด
ช่วยกันแผ้วถางหญ้าป่าสุสาน (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม
2553)

ไปร่วมตลอด ซ่อมแซมถนน ลอก้าห้วย แผ้วถางหญ้า ปลุกต้นไม้ในเขตป่า
สุสานและในหมู่บ้าน (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ทำความสะอาดหน้าบ้าน ซอกซอย ทำซุ้ม แผ้วถางหญ้า ป่าสุสาน
พัฒนาอนามัย (โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ช่วยกันแผ้วถางหญ้า ทำความสะอาดป่าสุสานและถนน ลอก้าห้วย
(สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ช่วยกันแผ้วถางหญ้า ทำซุ้ม ซ่อมแซมถนน ลอก้าห้วย ปลุกต้นไม้
ในเขตป่าสุสาน (มิ่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ซ่อมแซมถนน ลอก้าห้วย ทำฝายแม้ว พัฒนาป่าสุสาน (วสันต์
ป็อกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ช่วยถางหญ้า ปลุกต้นไม้ที่ป่าสุสาน และวันสำคัญต่าง ๆ (หนอม
ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ทำความสะอาดถนนในหมู่บ้าน ลอกคูถนน ช่วยถางหญ้า
ปลุกต้นไม้ที่ป่าสุสาน ลอก้าห้วย ตกแต่งซุ้ม (เปลี่ยน ไสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
25 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ช่วยปรับปรุงสภาพชุมชน ทำความสะอาด แผ้วถางหญ้า ลอก้า
ห้วย (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

ไปร่วมตลอด ไปช่วยแผ้วถางหญ้า ตัดหญ้าที่ป่าสุสาน และลอก้าห้วย (รัช
สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

การนำการศึกษาตลอดชีวิตไปใช้ในการพัฒนาชุมชน

1. ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์คิดว่าการศึกษามีความสำคัญกับการพัฒนาชุมชนของตนเองหรือไม่ อย่างไร

สำคัญมาก โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษาสูงขึ้น อยากให้นำความรู้กลับมาพัฒนาชุมชนของเราให้มีความเจริญมากยิ่งขึ้น (บรรเทียร จันทะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

สำคัญ เมื่อทุกคนมีความรู้ ก็จะสามารถแก้ปัญหาความไม่เข้าใจต่าง ๆ ภายในชุมชนของเราได้นอกจากนั้น ยังมีการประชุมหมู่บ้านเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอีกด้วย (ถวิล ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

สำคัญ ทำให้คนในชุมชนมีความรู้มากขึ้น (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

สำคัญ เพราะคนมีการศึกษามากขึ้น ทำให้น่าสิ่งดี ๆ มาให้หมู่บ้าน เช่น สร้างถนนหนทางให้เดินทางสะดวก (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

สำคัญ การศึกษาทำให้คนมีความรู้มากขึ้น เมื่อคนมีความรู้มากขึ้นก็สามารถนำชุมชนไปในทางที่ดีขึ้น พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ไม่จน (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

สำคัญ เพราะถ้าคนในชุมชนมีความรู้ ก็จะได้ช่วยกันพัฒนาชุมชนให้เจริญ (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

สำคัญ ยิ่งถ้าผู้นำชุมชนมีการส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ให้คนในชุมชน คนในชุมชนก็จะมีความรู้มากขึ้น (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

สำคัญ เพราะถ้าคนมีความรู้มาก ๆ ก็นำความรู้มาพัฒนาชุมชนได้มาก (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

สำคัญ ความรู้ทำให้คนไม่โง่ ถ้าคนเรามีความรู้ มีสติปัญญา ก็จะสามารถสอนลูกหลานให้เป็นคนดีได้ (ไฝแก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ เมื่อทุกคนมีความรู้ ก็จะสามารถนำสิ่งดี ๆ เข้ามาให้กับชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีให้ความรู้ โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาอาชีพ (เนียร เค่นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ การที่คนในชุมชนมีความรู้มาก ๆ ทำให้สามารถช่วยพัฒนาชุมชนของเราให้เจริญขึ้นเรื่อย ๆ และนำสิ่งดี ๆ เข้ามาให้กับชุมชน (มอณแก้ว นันตะคุม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ อยากให้ให้คนในชุมชนช่วยกันคิดช่วยกันทำ นำความรู้ที่ได้รับมาแลกเปลี่ยนกัน เพื่อเพิ่มความรู้ให้คนในชุมชน (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ อยากให้ชุมชนของเรามีความรู้หลาย ๆ อย่าง จะได้นำมาพัฒนาชุมชนได้อย่างตรงจุด (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ เพราะการศึกษาสามารถสามารถพัฒนาความคิดของคนในชุมชนให้รู้จักการพัฒนาชุมชนร่วมกัน การนำข้อมูลใหม่ ๆ มาเผยแพร่แก่คนในชุมชน (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ การที่คนมีความรู้ได้ก็เพราะการศึกษา เมื่อนำมาพัฒนาชุมชนด้วยความรู้ก็จะยิ่งทำให้ชุมชนเราเจริญขึ้น (ตัน จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ เพราะการศึกษาทำให้คนในชุมชนสามารถพัฒนาชุมชนร่วมกันได้ (ส่ง พันธุ์พืช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ เพราะการศึกษาทำให้คนในชุมชนสามารถทำอะไรหลาย ๆ อย่างได้ เช่น การฝึกอาชีพต่าง ๆ (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ ถ้าคนในชุมชนมีการศึกษาที่ดี ก็จะสามารถนำสิ่งดี ๆ เข้ามาให้กับชุมชน (บัญญัติ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ เพราะการศึกษาทำให้ชุมชนเราพัฒนา ยิ่งถ้ามีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนาชุมชนของเรา และช่วยกันทำอย่างจริงจัง ชุมชนของเราก็จะพัฒนามากขึ้นเรื่อย ๆ (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ เห็นได้จากการที่ผู้นำชุมชนได้ไปดูงานนอกสถานที่มา หลังจากนั้นก็นำมาฝึกอาชีพให้กับคนในชุมชนได้ร่วมกัน (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ ยิ่งถ้าคนในชุมชนมีความรู้มากเท่าไร ก็ยังสามารถรวมกลุ่มอาชีพจัดตั้งกลุ่มที่เข้มแข็งและเพิ่มพูนผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อการส่งออกเป็นสินค้าของชุมชนได้ (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ เพราะการศึกษาทำให้คนมีความรู้ และสามารถนำความรู้มาพัฒนาอาชีพและชุมชนของเราได้ (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ เพราะถ้าในชุมชนขาดความรู้ก็จะทำให้ชุมชนอ่อนแอ แต่ถ้าคนในชุมชนมีความรู้ก็จะทำให้ชุมชนเราพัฒนาได้มากยิ่งขึ้น (โสภา พองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ การพัฒนาชุมชนได้จะต้องมีผู้นำที่มีความรู้ และสามารถนำความรู้มาพัฒนาชุมชนให้เจริญได้ (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ เพราะการศึกษาทำให้คนมีความสามารถในการที่จะนำความรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาอาชีพของตนเอง และพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งได้ (มิ่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ การศึกษาทำให้คนในชุมชนมีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าได้ นอกจากนั้นการศึกษายังทำให้คนในชุมชนมีอาชีพที่ดีขึ้นอีกด้วย (วสันต์ ปือกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ เพราะการศึกษาทำให้คนมีความรู้และความรู้ก็สามารถพัฒนาอะไรหลาย ๆ อย่างได้ เพื่อให้ชุมชนของเราดีขึ้น (हनอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ การศึกษาทำให้คนเกิดความรู้และนำความรู้มาเผยแพร่ในการรวมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้กัน (เปลี่ยน ไสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ ความรู้ทำให้คนในชุมชนรู้จักการพัฒนาชุมชนร่วมกันอย่างสามัคคี ไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อมหรือสังคม (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

สำคัญ ยิ่งถ้าคนในชุมชนเรามีความรู้มากขึ้นเท่าไร ก็จะสามารถพัฒนาและทำให้ชุมชนของเจริญมากขึ้นเรื่อย ๆ (วัช สมนศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

2. ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จะมีการนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาตลอดชีวิต ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตนเองให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไร

อยกนำความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองมีไปเผยแพร่หรือสอนให้กับคนในหมู่บ้านที่สนใจ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และการทำงานร่วมกัน (บรรเทียร จันตะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

อยากให้คนในชุมชนได้มีความรู้เยอะขึ้น โดยเฉพาะการประกอบอาชีพ เพื่อจำได้นำมาเผยแพร่ความรู้แก่คนในชุมชนต่อไป (ถวิน ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

อยากมีความรู้ในอาชีพหลาย ๆ อย่าง จะได้นำไปสอนให้คนในชุมชนได้มีอาชีพ (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

อยากให้มีการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาอาชีพและความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

อยากให้คนในชุมชนสามัคคีกัน คนที่มีความรู้ก็นำความรู้มาเผยแพร่ และนำอาชีพใหม่ ๆ มาให้คนในชุมชนได้ทำเพื่อเสริมรายได้ครอบครัว (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

อยากให้ชุมชนมีการรวมกลุ่ม เช่นกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีความมั่นคงและคนในชุมชนมีอาชีพเสริมที่มีรายได้ตลอด ไม่ต้องออกไปรับจ้าง (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

อยากให้มีการให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่คนในชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนได้รับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ได้นำความเจริญเข้ามาให้หมู่บ้านเยอะ ๆ (ตา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

อยากให้คนมีความรู้ นำความรู้ มาสอนคนในชุมชน ได้มีความรู้มากขึ้น (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

อยากให้มีการให้ความรู้แก่คนในชุมชน โดยเฉพาะคนด้อยโอกาส ให้มีความรู้ หรือมีอาชีพ (ไผ่แก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ลูกหลานมีความรู้เยอะ ๆ และมาอยู่พัฒนาชุมชน เรียนจบแล้วนำความรู้ มาเผยแพร่ให้คนในชุมชนมีความรู้มากขึ้น (เนียร เค่นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนของเราเข้มแข็ง มีสิ่งแวดล้อมที่ดี เด็ก ๆ ได้เรียนหนังสือสูง ๆ (มอณแก้ว นันตะคุม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ทุกคนช่วยกันพัฒนาชุมชนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

อยากให้มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ และการส่งเสริมความรู้แก่คนในชุมชน (ศักดิ์ดา ชุ่มเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

อยากให้มีการให้ความรู้แบบเศรษฐกิจพอเพียงให้คนในชุมชนเข้าใจและ สามารถปฏิบัติได้ เช่น การปลูกพืชเศรษฐกิจ เพาะเห็ด การปลูกผักปลอดสารพิษ (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

อยากให้คนในชุมชนสามัคคีกัน และใช้ความรู้มาพัฒนาชุมชนร่วมกัน (ต้น จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนของเราพัฒนาให้เจริญขึ้น โดยเฉพาะการส่งเสริมให้เด็ก มีการศึกษา (ส่ง พันธุ์พืช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

อยากให้คนในชุมชนมีความรู้ จะได้ไม่ถูกเอาเปรียบ (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

อยากให้เกิดประโยชน์ทั้งกับชุมชน และคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มความรู้ และความสามารถในการทำงาน (บุญเทียน บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ผู้ที่มีความรู้ด้านสิ่งดี ๆ เข้ามาให้กับชุมชนของเรา เพื่อให้ชุมชนของเราพัฒนาและความเป็นอยู่ที่ดี (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

อยากให้จัดตั้งกลุ่มอาชีพที่มีความมั่นคง รายได้ของครอบครัวจะได้ดีขึ้น (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

อยากให้มีส่วนส่งเสริมการพัฒนาอาชีพและพัฒนาฝีมือของคนในชุมชนและจัดตั้งกลุ่มเพื่อนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่าย ทำให้เกิดรายได้ในเวลาว่างงาน (รัตนา เร่งมาตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ร่วมกันพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนมีหน้าที่เข้มแข็งและมีความรู้ และสามารถนำความรู้มาเผยแพร่ให้กับคนในชุมชนและพัฒนาชุมชนของเราได้ (โสภา ฟองตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

อยากให้มีการส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ และมีตลาดรองรับ (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

อยากให้คนในชุมชนมีความรู้มากขึ้น และนำความรู้มาพัฒนาอาชีพของตน และรู้จักพอเพียงไม่มีหนี้สิน (มั่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ คนที่มีความรู้ก็นำความรู้มาเผยแพร่ และนำอาชีพใหม่ ๆ มาให้คนในชุมชนได้ทำเพื่อเสริมรายได้ครอบครัว คนในชุมชนสามัคคีกัน (วสันต์ ปิอกบุญเรือง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนของเรามีความเจริญเท่ากับเมืองใหญ่ ๆ ที่เขาพัฒนาแล้ว และมีความสามัคคีกัน ร่วมมือกันพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง (หนอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

อยากให้คนในชุมชนมีรายได้เสริม ในเวลาว่างเว้นจากการทำนาทำไร่ก็มีงานทำ และพัฒนาชุมชนร่วมกัน (เป็ลียน ไสสม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

อยากให้คนในชุมชนรู้จักสามัคคีกัน ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาชุมชนของเราให้น่าอยู่ (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

อยากให้คนที่มีความรู้ นำความรู้เผยแพร่ให้กับคนในชุมชน ได้รับรู้ข่าวสารและความรู้ใหม่ในการพัฒนาชีวิต ครอบครัว และชุมชนของตนเอง (ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

3. หลังจากการนำการศึกษาตลอดชีวิตไปใช้ในการพัฒนาชุมชน ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์อยากให้ชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

อยากให้ชุมชนเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น อยู่ดีกินดี ไม่ยากจน อยากให้ส่งเสริมการมีงานทำ ระหว่างว่างงานช่วงหมดฤดูทำนา เพื่อเป็นเสริมรายได้ให้กับครอบครัว (บรรเทียร จันทะหอม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 มิถุนายน 2553)

อยากให้ชุมชนดีขึ้นกว่านี้ ให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง และสามัคคีในการร่วมมือกันพัฒนาชุมชน (ถวิน ปิยะตา, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 มิถุนายน 2553)

อยากให้ทุกคนมีความรู้ในอาชีพเยอะ ๆ เพราะจะได้นำมาทำเป็นอาชีพเสริมได้ (วราพร รัตนะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 22 มิถุนายน 2553)

อยากให้ทุก ๆ มีอาชีพและนำความรู้มาพัฒนาให้ชุมชนเราพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม (นวล ชุ่มจิตร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มิถุนายน 2553)

อยากให้ทางรัฐบาลส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ และงานฝีมือ และมีตลาดรับซื้อเยอะ ๆ คนในชุมชนจะได้มีเงินช่วยครอบครัวมากขึ้น (นวล แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2553)

อยากให้ชุมชนเข้มแข็ง เป็นชุมชนนาร่องในเรื่องของการพัฒนาและคนในชุมชนมีความสามัคคีและร่วมมือกัน (นวล ชมเชย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 27 มิถุนายน 2553)

อยากให้ชุมชนเราเจริญขึ้นเรื่อย ๆ ทุกคนมีงานทำ ไม่ต้องไปรับจ้างต่างถิ่นได้ทำงานอยู่บ้าน (ดา หน่อแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 29 มิถุนายน 2553)

อยากให้ชุมชนดียิ่ง ๆ ขึ้น (สมหมาย ไชยวุฒิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2553)

อยากให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีงานทำที่บ้าน มีรายได้เพิ่มขึ้น และอยากให้คนชุมชนช่วยเหลือกันและสามัคคีกันตลอดไป (ไผ่แก้ว ศรีชัย, การสัมภาษณ์-ส่วนบุคคล, 1 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ลูกหลานที่เข้าไปเรียนในเมืองหรือไปทำงานต่างถิ่นกลับมาทำงาน และกลับมาพัฒนาชุมชนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น (เนียร เค่นดวง, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2 กรกฎาคม 2553)

อยากให้คนในชุมชนมีอาชีพเสริมรายได้ที่ไม่ต้องออกไปรับจ้าง หรือไปทำงานต่างถิ่น ฝึกออาชีพแล้ว ก็สามารถทำอยู่ที่บ้านได้ (มอณแก้ว นันตะคุณ, การสัมภาษณ์-ส่วนบุคคล, 3 กรกฎาคม 2553)

อยากให้คนในชุมชนร่วมมือร่วมใจกัน ช่วยกันแก้ไขปัญหาของชุมชน ให้ชุมชนของเรามีความสุข (ประพันธ์ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนมีการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม และทำเกษตรกรรมอย่างมีแบบแผน และได้ผลจริง (ศักดิ์ดา ชุ่มเขย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีกว่าเดิม อะไรที่ได้อยู่แล้วก็รักษาไว้ อะไรที่ไม่ดีก็ช่วยกันแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น (มุด แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น (ตัน จันทร, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 8 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนของเราพัฒนาให้เจริญขึ้น โดยเฉพาะการส่งเสริมให้เด็กมีการศึกษาที่สูงขึ้น (สง พันธุ์พืช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนดีขึ้น ไม่ยากจน และมีงานทำที่บ้านไม่ต้องออกไปรับจ้าง (สนิท บุญพอ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนเจริญ และพัฒนาในทุกด้าน ทั้งความเป็นอยู่ที่ดี และมีอาชีพที่มั่นคง (บัญญัติ บุญมี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2553)

อยากให้คนในชุมชนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาชุมชนเราอย่างจริงจัง (สมบุญ แก้วเทพ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2553)

อยากให้แม่บ้านมีงานทำช่วงว่างงาน เพื่อที่จะได้เพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว
อีกทางหนึ่ง (วันเพ็ญ สัมพันธ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2553)

อยากให้มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ความคิด ที่จะนำมา
ซึ่งการพัฒนาชุมชนร่วมกันโดยคนในชุมชนร่วมมือและสามัคคีกัน (รัตนา เร่งมาตร,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กรกฎาคม 2553)

อยากให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความรู้ มีงานทำ มีอาชีพเสริมเพื่อ
เพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว (แสงจันทร์ สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 กรกฎาคม
2553)

อยากให้ชุมชนของเราพัฒนาในทุก ๆ ด้าน และเจริญขึ้นเรื่อย ๆ (โสภา พองตา,
การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 19 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น มีผู้นำที่ดีมีความรู้ความสามารถ
และใช้ความรู้มาพัฒนาชุมชนและอาชีพของคนในชุมชน (สุพรรณ ใจสา, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 20 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนเจริญขึ้นเรื่อย ๆ มีความเข้มแข็ง และร่วมมือร่วมใจกันตลอดไป
(มิ่ง สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 21 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยพัฒนาชุมชนของเรา ให้คนในชุมชน
มีอาชีพที่ดี และคนในชุมชนรักใคร่ สามัคคีกัน (วสันต์ ป็อกบุญเรือง, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 23 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนเรารู้และเข้าใจในเศรษฐกิจพอเพียงและอยู่กันอย่างมีความสุข
(หนอม ปาละมะ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 24 กรกฎาคม 2553)

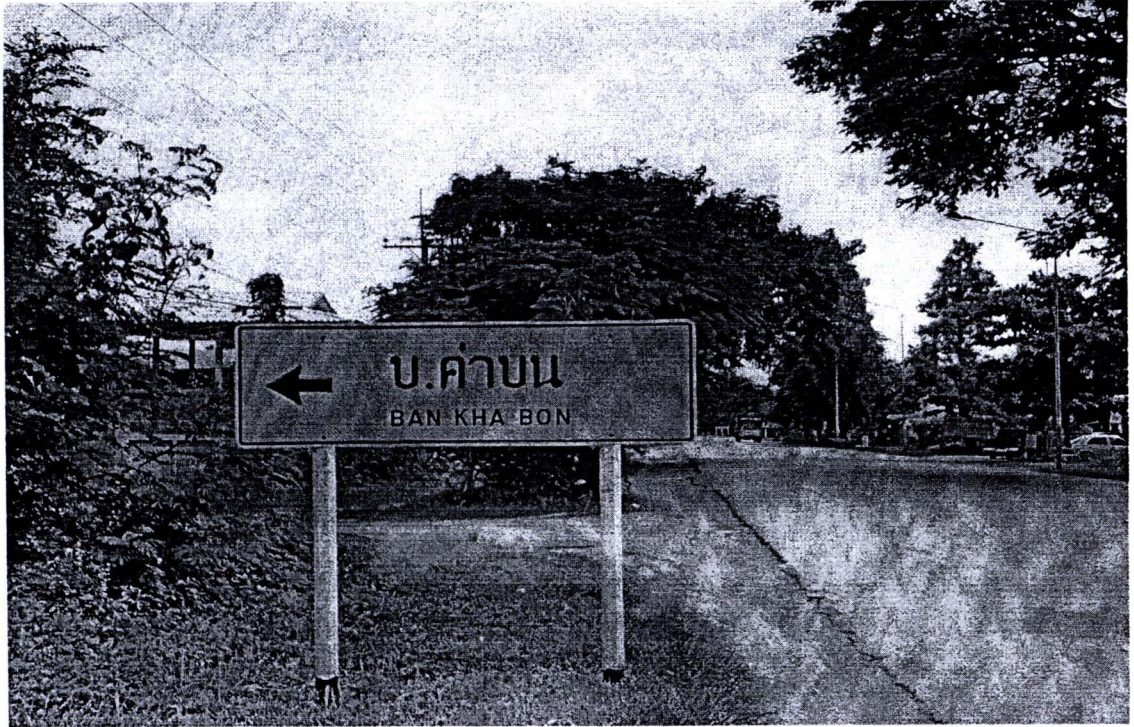
อยากให้ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง และจัดหาแหล่งระบาย
สินค้าของชุมชน เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของคนในชุมชน (เปลี่ยน ไสสม, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 25 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนพัฒนาไปในทางที่ดีกว่านี้ มีความสามัคคีกัน มีการรวมกลุ่ม
ที่เข้มแข็ง และให้ความร่วมมือกันพัฒนาชุมชนของเราตลอดไป (ชาญ บุญมี, การสัมภาษณ์-
ส่วนบุคคล, 26 กรกฎาคม 2553)

อยากให้ชุมชนของเราเข้มแข็ง และคนในชุมชนร่วมมือกันพัฒนาชุมชนของ
เราให้พัฒนาในทุกด้าน (ธวัช สมศรี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 28 กรกฎาคม 2553)

ภาคผนวก จ
ภาพถ่ายชุมชนบ้านคำบง

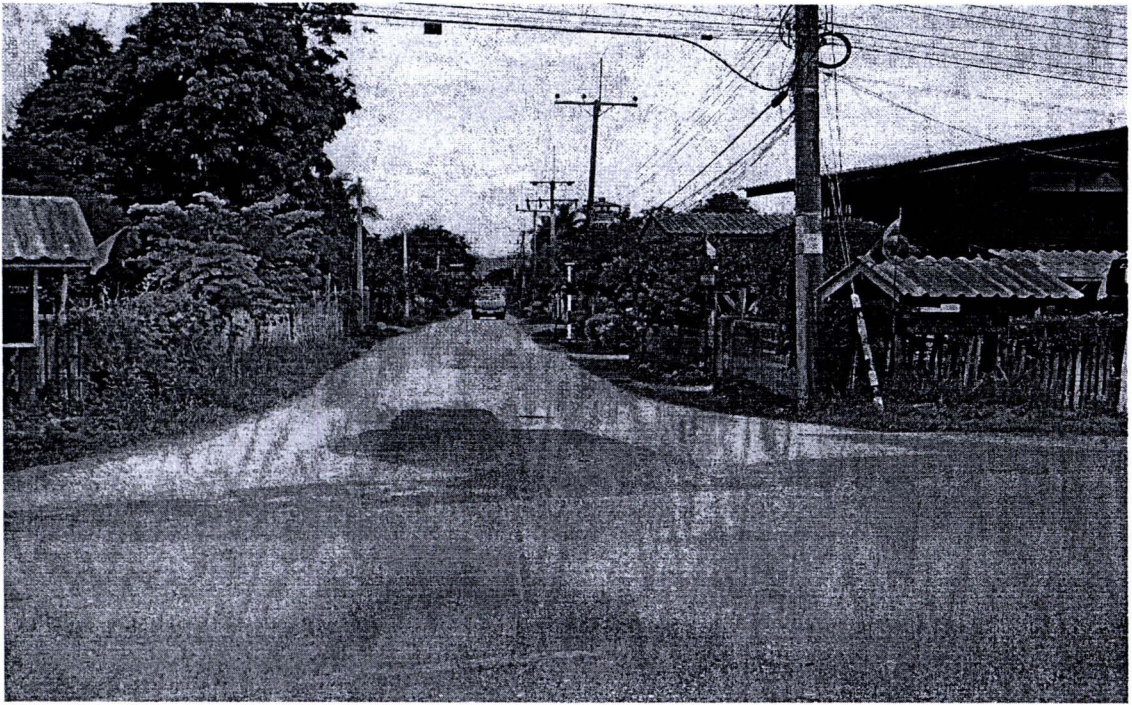
ป้ายชุมชนบ้านคำบน

ป้ายชุมชนบ้านคำบน

ทางเข้าชุมชนบ้านคำบน

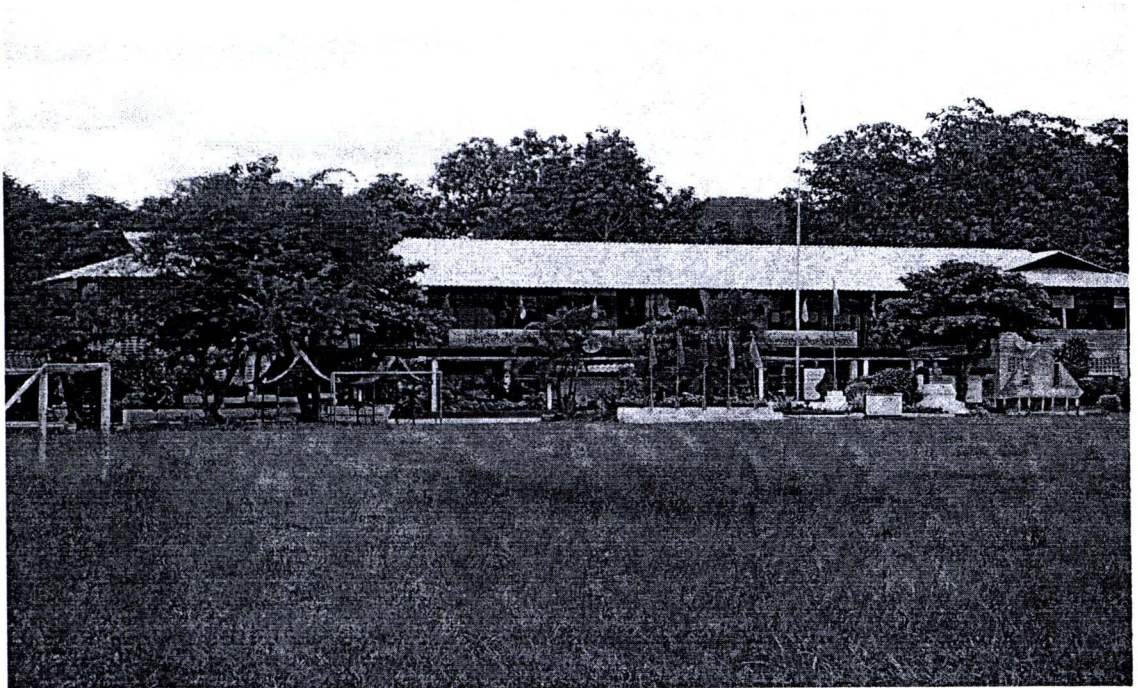
องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง

โรงเรียนบ้านคำบง (1)

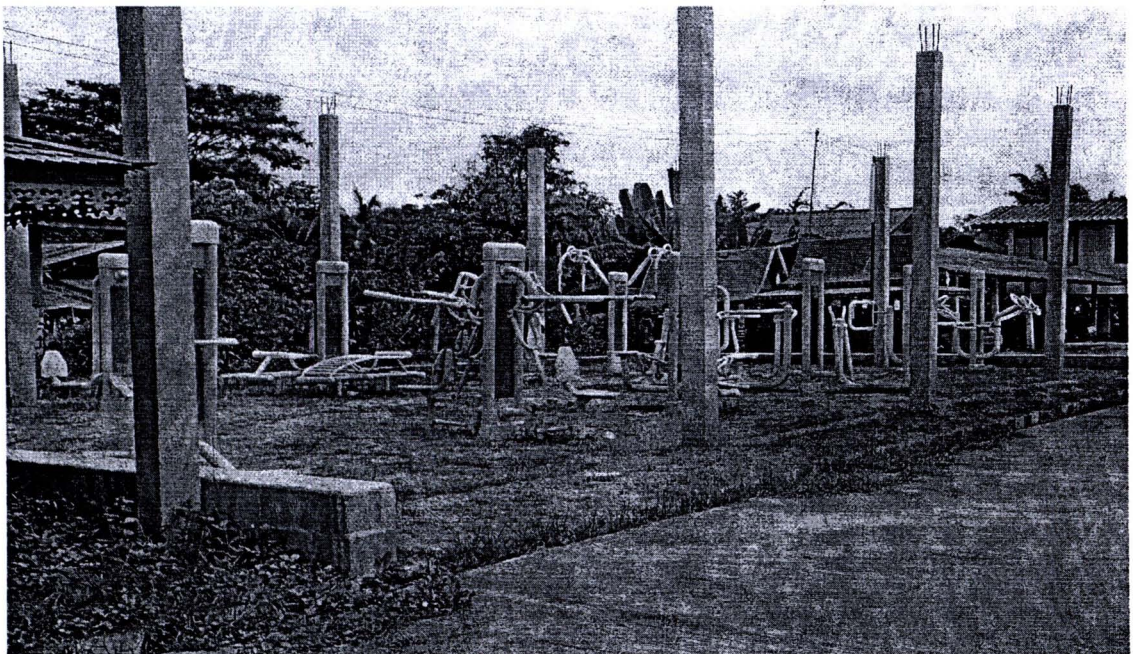
โรงเรียนบ้านคำบง (2)

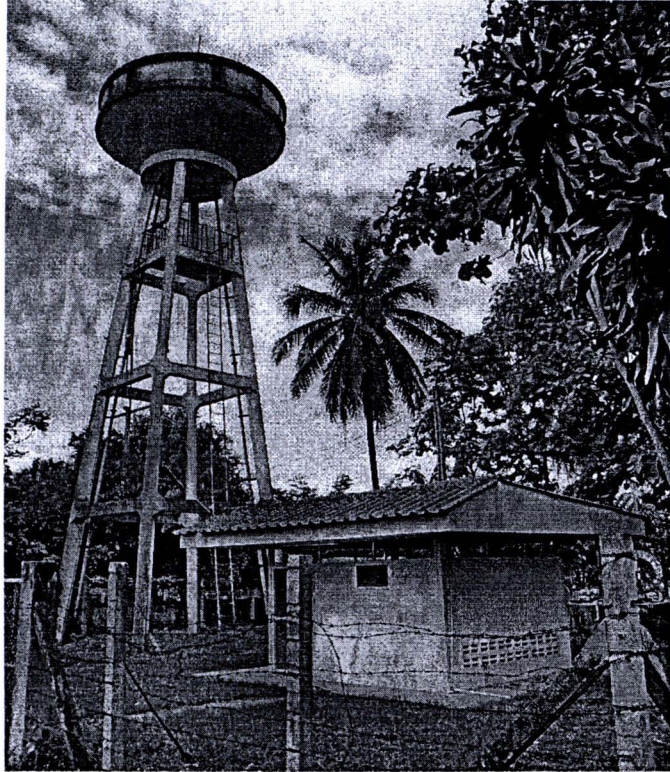
สถานีอนามัย ตำบลป่าซาง

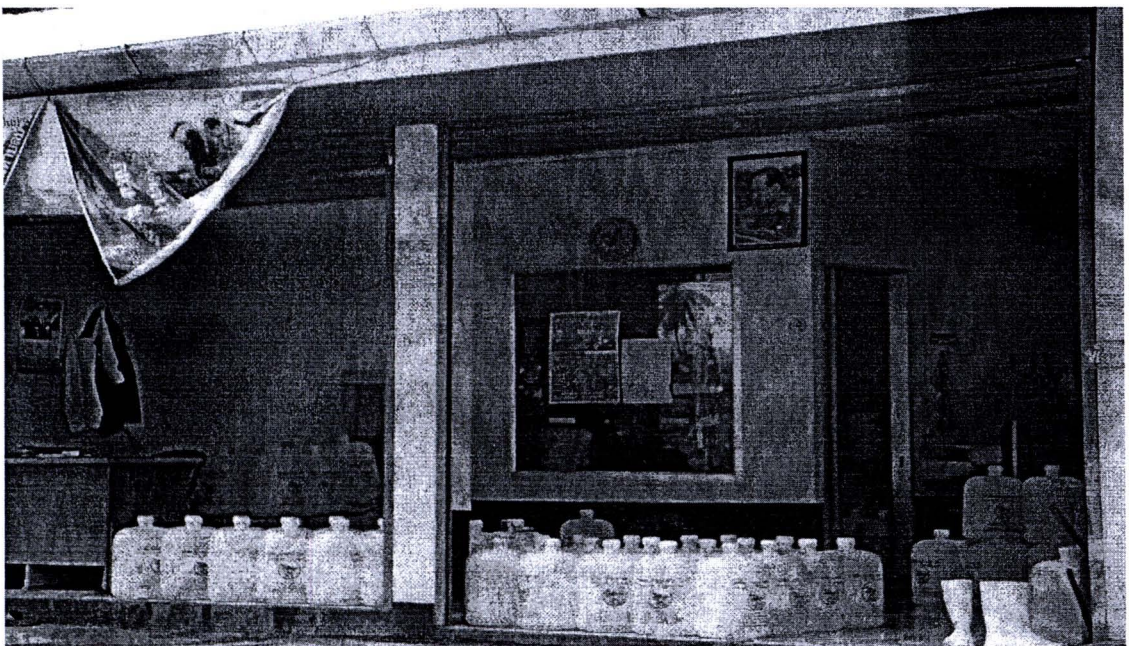
สถานที่ออกกำลังกายกลางแจ้งในสถานีอนามัย ตำบลป่าซาง

ประปาหมู่บ้าน

สถานที่ผลิตน้ำดื่มสะอาดของชุมชน

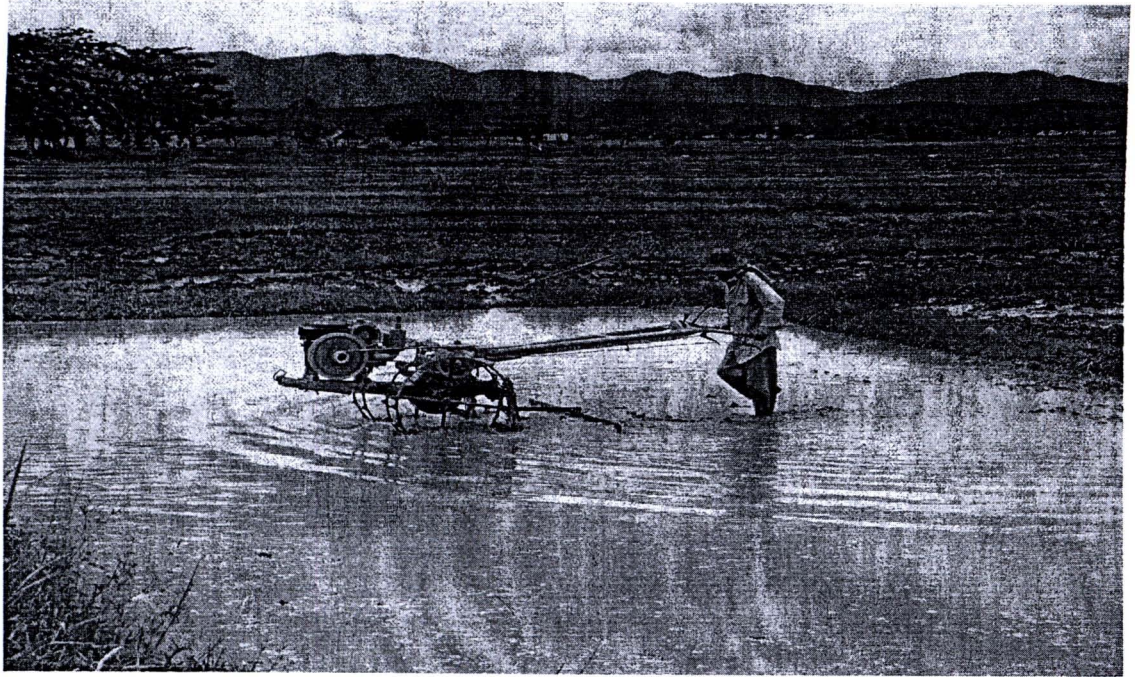
วัดดอนตัน (1)

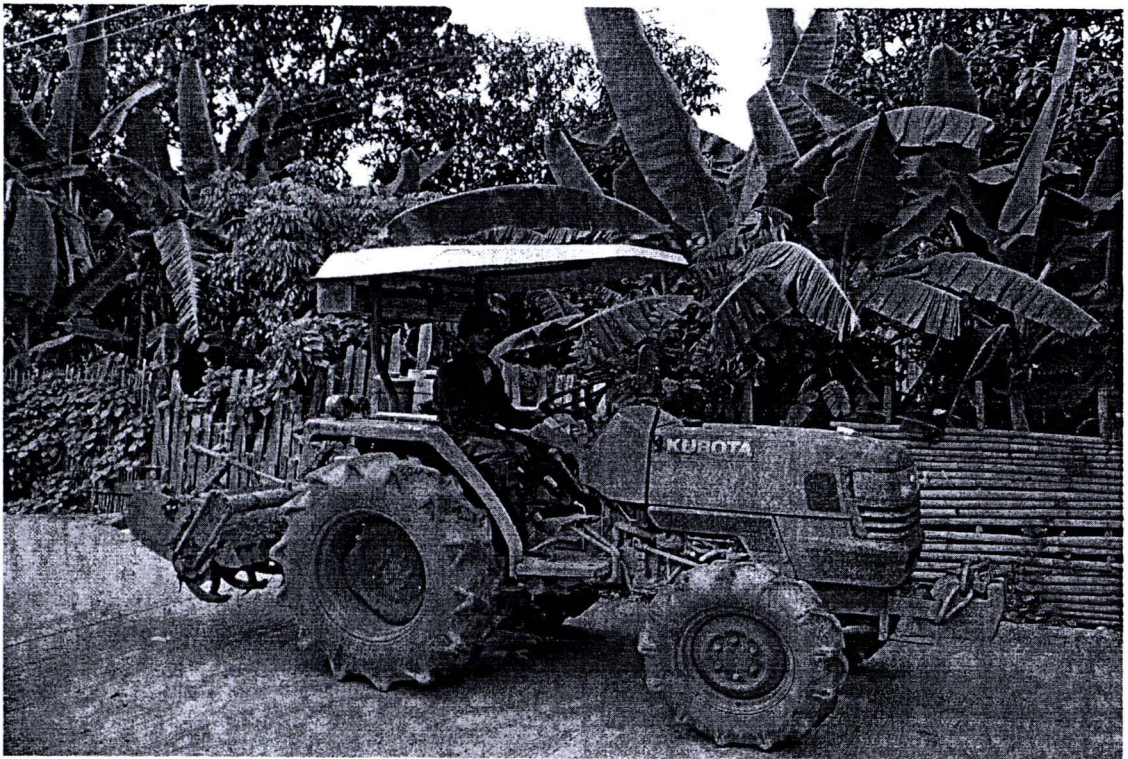
วัดดอนตัน (2)

การใช้เครื่องจักรกลในชุมชน (1)

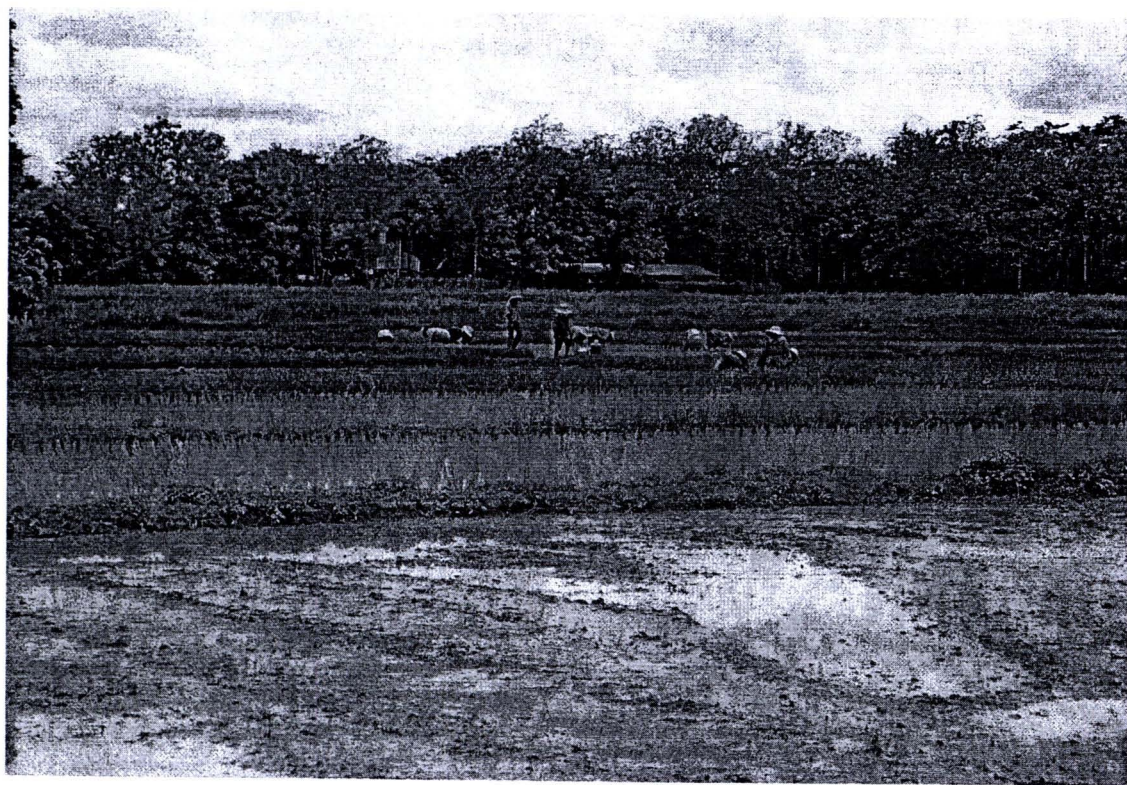
การใช้เครื่องจักรกลในชุมชน (2)

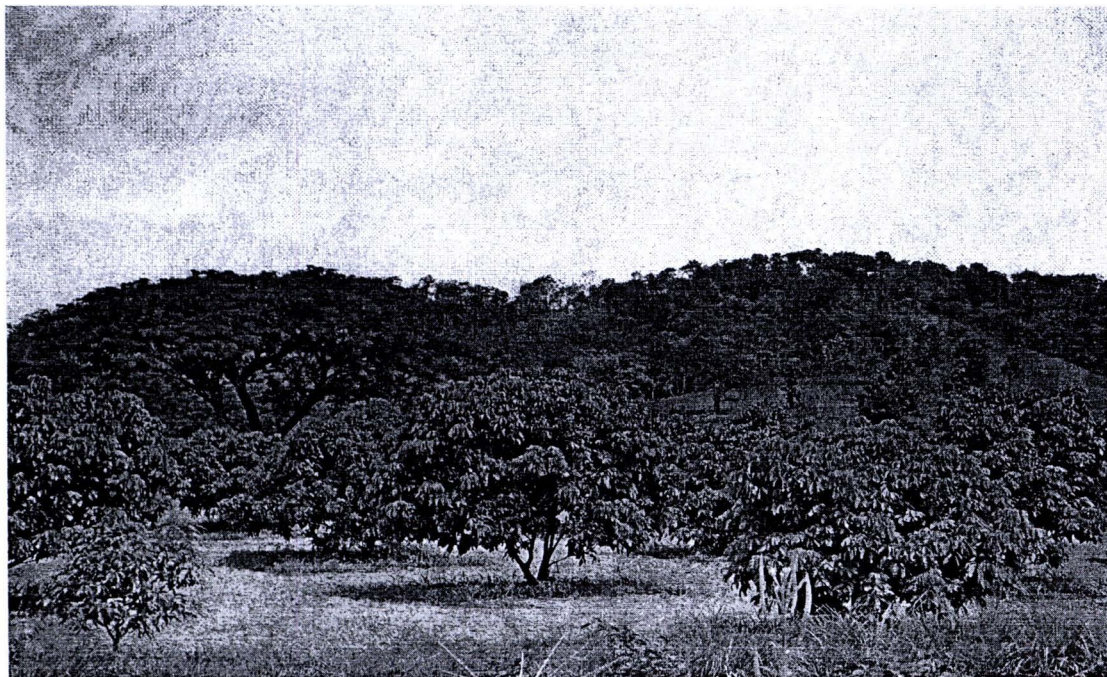
อาชีพทำนา (1)

อาชีพทำนา (2)

การทำสวนลำไย

การทำไร่ข้าวโพด

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2547). องค์ความรู้การพัฒนาชุมชน ชุดที่ 1. กรุงเทพมหานคร: บางกอกบล๊อค.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2538). การศึกษาตลอดชีวิต: การศึกษาของคนไทย ในยุคโลกาภิวัตน์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2543). การปฏิรูปการศึกษาตลอดชีวิต: กรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: รังษีการพิมพ์.
- กษีร สุพจน์เฉลิมขวัญ. (2545). การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพและเศรษฐกิจชุมชน: กรณีศึกษากองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคมจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กุลวิตรา ภักดานนท์. (2531). นานาทัศนะเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น. วารสารการศึกษา-แห่งชาติ, 24, 3-9.
- เกษยา โอสธานุเคราะห์. (2544, พฤษภาคม). หมอใหญ่คนเลี้ยงช้าง. สารคดี, 29, 15-17.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. (2544). อยู่กับเด็ก ๆ. กรุงเทพมหานคร: ที. พี. พรินท์.
- จริยาภรณ์ วงศ์ปัญญา. (2551). การศึกษาวิถีชีวิตและพลวัตรทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนบ้านคันไ้ช้าง ตำบลคันไ้ช้าง อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ก่อนและหลังการก่อสร้างเขื่อนแควน้อย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จักรเพชร เคลือบสูงเนิน. (2546). การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรบ้านดงขี้เหล็ก อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- จำนง อติวัฒนสิทธิ์. (2543). สังคมวิทยา (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- จิรพรรณ กาญจนะจิตรา. (2545). *การพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2545). เศรษฐศาสตร์บนรากฐานวัฒนธรรม. *วารสารสังคมศาสตร์*, 8(11), 1-12.
- ฉันทิชย์ ชามาตย์. (2542). *การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตในชุมชนโนนศรีสวัสดิ์ ตำบลตลาดอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม*. ปรินิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์. (2543). *การพัฒนารูปแบบการศึกษาชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยฤทธิ์ โพธิ์สุวรรณ. (2542). *กลับคืนสู่พื้นฐานการวางโครงการการศึกษานอกระบบ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์, ภาควิชาอาชีวศึกษา.
- ชิดขงค์ ส. นันทนาเนตร. (2542). *การเรียนรู้ผู้ใหญ่ในสหสวรรค์: การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2545). *วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกสิทธิ์ และความเป็นอื่น* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิภาษา.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2539). *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทวีศักดิ์ นพเกษร. (2541). *ต้นฉบับร่างวิกฤตสังคมไทย 2540 กับบทบาทวิทยาการกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อจัดเวทีประชาคม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการราชภัฏ, สำนักพัฒนาฝึกหัดครู.
- ทิตนา แคมมณี, ชนาธิป พรกุล และพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2545). *กระบวนการเรียนรู้: ความหมาย แนวทางพัฒนา และปัญหาข้อใจ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- นงคราญ กาญจนประเสริฐ. (2544). *ศึกษานิพนธ์ปัญหาท้องถิ่นด้านการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร: เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

- นริตา ไตรสรณกุล. (2546). บทบาทของกลุ่มสตรีต่องานพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษา บ้านนา ตำบลภูเงิน อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นัฐยา แคล้อย. (2546). การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมหลังวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ที่นำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนภูผาสวรรค์ อ. พุทเทศบุรี จ. นครสวรรค์. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นันทสาร สีสลับ, สามารถ จันทร์สุรย์, วิจิต นันทสุวรรณ และวิมลลักษณ์ ชูชาติ. (2541). แนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พิมพ์ดี.
- นิตยา เกตุครุฑ. (2550). รูปแบบการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการพัฒนาไม่ผล ต่ำบดนานกกก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- นิตยา บุตรศรี. (2542). การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิยพรรณ วรรณศิริ. (2540). มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: พี. เอ. ลีฟวิ่ง.
- นุชนาถ สุนทรพันธุ์. (2548). แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต. วารสารการพัฒนา- ทรัพยากรมนุษย์, 1(1), 197-202.
- ประยูทธ สุระไชยบุญ. (2539). การศึกษาสภาพการรับรู้และสภาพการดำเนินงาน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นของศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประเวศ วะสี. (2539). ชุมชนทางวิชาการกับความเข้มแข็งของชุมชน. นิเวศวิทยา, 23, 65-76.

- ปาริชาติ วลัยเสถียร, พระมหาสุทิตย์ อบอุ่น, สหัตถา วิเศษ, จันทนา เบญจทรัพย์ และ
ชลกาญจน์ ฮาชนนารี. (2543). *กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา*.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551.
(2551). *ราชกิจจานุเบกษา*, 125(41ก), 1-11.
- พัชรา อุตระกูล. (2533). *ภูมิปัญญาชาวบ้าน เทคโนโลยีพื้นฐาน และแหล่งวิทยาการ
ในชุมชน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาการและพัฒนการใช้แหล่งวิทยาการ
ในชุมชน (หน่วยที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- พัทธา สายหู. (2538). *กลไกของสังคม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย.
- ภควา มุสิกะวัน. (2546). *สภาพการปฏิบัติงานของกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้านในการพัฒนา
ชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย-
ราชภัฏเลย*.
- มนัสวาสน์ โกวิทยา. (2543). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับการศึกษาตลอดชีวิต*.
วารสารวิชาการ, 24(3), 25-31.
- มาโนชญ์ ชัยครอง. (2550). *ภูมิปัญญาการดูแลสุขภาพตนเองของชนชาวเขาเผ่าลัวะ
กรณีศึกษา: บ้านห้วยกานต์ หมู่ที่ 1 ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน*.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ยิ่งยง เทาประเสริฐ. (2537). *ศักยภาพของภูมิปัญญาพื้นบ้าน. วารสารการศึกษาแห่งชาติ*,
28(5), 17-26.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2534). *การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร:
บางกอกบลิ๊ก.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2533). *บทบาทของโรงเรียนประถมศึกษากับการถ่ายทอดภูมิปัญญา
ท้องถิ่น. วารสารการศึกษาแห่งชาติ*, 24(4), 68-74.
- ลัดดา ชัชวาลย์. (2544). *บทบาทของผู้นำสตรีในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ศึกษากรณีบ้านหนองตะไก่อ ตำบลหนองไผ่ อำเภอเมือง จังหวัด-
อุดรธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.

- วรรณา ถิ่นหัวเสือ. (2548). การเสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาชุมชนของผู้นำชุมชน ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วารุณี พงษ์ภิญโญ. (2545). ภูมิปัญญาชาวบ้านต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน: กรณีศึกษาบ้านอัมพวัน หมู่ที่ 8 ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วิกิพีเดีย. (2554). จังหวัดพะเยา. ค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2554, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%AB%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%9E%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%A2%E0%B8%B2>
- วิวัฒน์ชัย บุญญานุพงศ์. (2544). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนมอญบ้านเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วุฒิพล สกตเกียรติ. (2546). การเรียนรู้ผู้ใหญ่และผู้เรียนผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, คณะศึกษาศาสตร์, ภาควิชาการศึกษาต่อเนื่อง.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2549). การเรียนรู้ตลอดชีวิต: ความจำเป็นและการส่งเสริม. วารสารรามคำแหง, 23(3), 89-97.
- ศิริรัตน์ แอดสกุล (บรรณาธิการ). (2545). รวมบทความสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะรัฐศาสตร์, ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.
- สกุลศักดิ์ อินหล้า. (2551). วิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกชุมชน การพึ่งตนเองบ้านสวนสายลมจอย ตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สนธยา พลศรี. (2545ก). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สนธยา พลศรี. (2545ข). หลักสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

- สนธยา มโหทาน. (2546). *วิถีชีวิตชุมชน: ชีวิตที่มีความหมาย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์-
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สนธิ์ สมัครการ. (2535). *มีเงินก็นับว่านื่อง มีทองก็นับว่าพี่: ระบบครอบครัวและเครือญาติ
ของไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักข่าวพาณิชย์.
- สนธิ์ สมัครการ. (2545). *การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม*. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์สำนักข่าวพาณิชย์.
- สมคิด อิศระวัฒน์. (2543). *การสอนผู้ใหญ่*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล,
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ภาควิชาศึกษาศาสตร์.
- สมใจ ทองเรือง. (2546). การเรียนรู้ตามสภาพจริงกับการสอนผู้ใหญ่. *วารสารวิชาการ*,
6(7), 32-35.
- สมศรี เพชรโชติ. (2549). นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับการจัดการความรู้สำหรับผู้ใหญ่.
วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, 2(2), 147-167.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2546). *สังคมวิทยาชุมชน: หลักการศึกษาวเคราะห์และปฏิบัติงาน
ชุมชน*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2533). *การพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2541). *การพัฒนาชุมชนแบบจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัตตพงษ์ บุตรโยจินโท. (2549). *วิถีชีวิตของครอบครัวเกษตรกรสวนยางพารา ภาคตะวันออก-
เฉียงเหนือ กรณีศึกษากำนันกลุ่ม ตำบลกกคู่ อำเภอมือ จังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์-
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สามารถ จันทร์สุรย์. (2536). *ภูมิปัญญาชาวบ้าน คืออะไร อย่างไร*. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *แนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทย
ในการจัดการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต*.

กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครูสภา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *การศึกษาลดชีวิตเพื่อสังคมไทยในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำครูสภา.

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยภูมิปัญญาชาวบ้านในโรงเรียน สังกัด สปช*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). *รายงานการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ชุดอบรมตนเอง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สุจิตรา ชนาคันท์. (2548). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์.

สุภารัตน์ คุรุทกะ. (2549). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์: การเรียนรู้แบบผู้ใหญ่*. วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, 2(2), 338-360.

สุทธิรักษ์ หงสะมัตติ. (2548). *การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาชุมชนกับการศึกษาลดชีวิต*. วารสารจอมบึง, 8, 53-59.

สุนันพิชญา แสนประเสริฐ. (2540). *คุณค่าชีวิตของสัตว์*. วารสารราชบัณฑิตสถาน, 26(4), 20-25.

สุนทร ศรีหาคลัง. (2544). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด*. ปรินิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุพัตรา สุภาพ. (2531). *สังคมและวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. (2543). *สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สุมาลี สังข์ศรี. (2548). *รายงานการสังเคราะห์องค์ความรู้เรื่อง การพัฒนาชุมชน/เมืองแห่งการเรียนรู้สำหรับคนไทย*. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี่.

- สุวิทย์ ยิ่งวรพันธุ์. (2543). *การพัฒนาชนบทในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล.
- เสาวลักษณ์ อนันตสานต์. (2543). *ทฤษฎีคติชนและวิธีการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โสภา ทองประเสริฐ. (2550). *การศึกษาวิถีชีวิตชาวประมงชุมชนคลองด่าน อำเภอบางบ่อ
จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- หัสไชย ปรีชา. (2548). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย:
กรณีศึกษาเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร-
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อศุลย์ วังศรีคุณ. (2543). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน
ที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง: การวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณาอภิมาน*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร-
ดุยบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนง นาคะบุตร. (2531). *จุดเปลี่ยนการพัฒนาชนบทและองค์กรพัฒนาเอกชนไทย*.
กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2535). *สังคมและวัฒนธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2541). *วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์: วิเคราะห์สังคมไทย
แนวมานุษยวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์. (2543). *การศึกษาตลอดชีวิต พื้นฐานแนวคิดของการศึกษาชุมชน*.
วารสารรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 28(3), 9-16.
- อรุณ เอื้อสามาลย์. (2537). *การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของหมู่บ้าน
ลุ่มแม่น้ำมูล: ศึกษากรณีบ้านดุม อำเภอดำดุม จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์-
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัมพร นามเหลา. (2542). *ห้องสมุดประชาชน*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ-
นครราชสีมา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2543). *เพื่อร่วมทางการเรียนรู้กับงานการศึกษาตลอดชีวิต*.
วารสารรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 28(3), 32-39.

- อำพล ลมปลิว. (2548). *ความสามารถของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานพัฒนาชุมชน: ศึกษาเฉพาะจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.*
- อุ้นตา นพคุณ. (2543). การศึกษาตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 28(3), 1-8.
- Brockett, R. G., & Hiemstra, R. (1991). *Self-direction in adult learning: Perspectives on theory, research, and practice*. New York: Routledge.
- Galbraith, M. W. (Ed.). (1992). *Education in the rural American community: A lifelong process*. Malabar, FL: Krieger.
- Galbraith, M. W., Sisco, B. R., & Guglielmino, L. M. (1997). *Administering successful programs for adults: Promoting excellence in adult, community, and continuing education*. Malabar, FL: Krieger.
- Hady, M. E. (1990). A suggested model for community participation in the administration of public education in Egypt. *Dissertation Abstracts International*, 51(4), 3276-A. (UMI No. 7676219)
- Londono, P. I. (1997). The centralization of education in Columbian municipalities of the perspective of the local participation in context and implementation. *Dissertation Abstracts International*, 57(7), 2373-A. (UMI No. 5451261)
- Mulligan, J., & Griffin, C. (Eds.). (1992). *Empowerment through experiential learning: Explorations of good practice*. London: Kogan Page.
- Nunan, D., & Lamb, C. (1996). *The self-directed teacher: Managing the learning process*. New York: Cambridge University.
- Powell, S. (1999). *Returning to study: A guide for professionals*. Philadelphia: Open University.

- Robinson, M. (1992). *Linking distance education to sustainable community development*. Retrieved January 12, 2010, from <http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED400152.pdf>
- Tuijnman, A. C. (1996). *International encyclopedia of adult education and training* (2nd ed.). New York: Pergamon.
- Yacoub, S. M., & Haddad, A. (1970). *Factors influencing farmers' participation in a Lebanese village cooperative*. Beirut, Lebanon: American University of Beirut, Faculty of Agricultural Sciences.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นายณรงค์ชัย สมศรี
วัน เดือน ปีเกิด	25 กุมภาพันธ์ 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนจำเมืองวิทยาคม จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2544 สำเร็จปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2548
ตำแหน่งหน้าที่	
การทำงานปัจจุบัน	-

